

K E R E S Z T - Ú T

A nagyatádi Szent Kereszt plébánia lapja
V. évf. IV. szám 2017. április hónap

Mozaikok

Az elmúlt hónapban egy egyszerű műanyag keretes képet kaptam az Esztergomi Zöld Fenyő Idősek otthonában, az egyik idős nénitől. Elfogadtam, kitettem a könyvespolcomra, s csak később figyeltem fel arra, mit is ábrázol. Jézus van rajta, pásztorbottal a kezében, s kopog egy zárt ajtón, amin kívülről nincs kilincs. Vajon ki van az ajtó túloldalán, tűnődtem el? Nem én? Nem mi? Szerintem, ki kellene nyitnunk azt az ajtót előtte...

Nagybőjt van még, de közeledik megállíthatatlanul a Húsvét – Jézus kereszthalálának és feltámadásának ünnepe, ami számunkra hitünk központi misztériuma. Az egyik liturgia órán az esztergomi evangélikus lelkesítő volt a meghívott előadó, hogy beszéljen magukról, egyházukról. Kiemelte a kereszttel jelentőségét, ahogy Jézus ott függ rajta, miértünk – számukra ez a legfontosabb szimbólum! Olyan elevenen beszélt róla, de továbbgondoltam – igaz, hogy Jézus értünk szenvedett, megfeszítették, majd eltemették, azonban a harmadik napon feltámadt. A halála a feltámadásban nyert megokolást, ahogyan Pál apostol is írja: „Ha pedig Krisztus nem támadt fel, nincs értelme a mi tanításunknak, s nincs értelme a ti hiteteknek sem.”

Újra vasárnap volt, és mint minden héten most is az idősek otthonába mentünk évfolyamtársaimmal áldoztatni. Bevallom őszintén egy fárasztó hét után jó lett volna a reggeli követően visszafeküdni, s a fél 12-es miséig még pihenni egy keveset. Azonban nem így tettem...

Minden alkalommal más szobákba szoktunk menni, megbeszélve egymás között ki, hova szeretne. Most a rosszabb állapotban levőkhöz mentem. Az egyik szobában négyen feküdtek, kopogásomra, egy vékony hang felelt: „igen, igen” – s beléptem. Ő volt a 'legépebb' a többiek között. Egy évek óta ágyban fekvő, madárcsontú néni ő, aki mosolyog, vár bennünket. A másik három néni, már nem igen beszél, vagy csak a tekintetükkel kommunikálnak. Odaléptem mindegyikükhöz, majd elkezdtem az áldoztatás szertartását. A többiek suttogva beszéltek, el-elhallgattak, ő azonban lelkesen mondta a válaszokat. Megáldoztattam őket, s nyugalom töltötte be a szobát, majd egy hálaadó imát olvastam, s mindenki csöndesen figyelt. Ezután odaléptem ehhez a nénihez: *Hogy tetszik lenni?* – kérdeztem. *Ő, igen-igen jól; most már jól. Olyan jó hogy itt vannak, az hogy jönnek mindig. Bárcsak sűrűbben jönnének.* – fejezte ki örömét. A mosolyt az arcán sohasem felejttem el. Hirtelen megfogta, magához húzta a kezem és megcsókolta. Meglepődtem, de nem engedtem el a kezét. Még nem történt ilyen velem, így

nem is tudtam, hogyan reagáljak milderre. Éreztem, hogy meghitt pillanat ez. „*Ő, ő remélem, megbocsát az Isten, mindenért! Nem vagyok egyedül, Ő itt van velem. Jöjjenek gyakrabban!*” – folytatta egyszerű kis beszédét. Másodjára már megütötte fülemet a többes szám, nem az évfolyamtársaimra gondolt, nem, hanem az Úrra!

Beszélggettünk még egy keveset, majd elköszöntem és tovább mentem egy másik szobába.

Vajon van értelme élni? Ilyen helyzetben? S erre odakint a nővérek adtak választ: igen van, mert ő így is sokat tesz, imádkozik a betegtársaiért, minden este bemennek hozzá a nővérek, és velük is imádkozik. Erőt ad a munkájukhoz.

Nagy tanúság volt ez pár hete, s most hogy már a Nagyböjtben vagyunk, újra eszembe jut ez a

néni. Törékenységében is az életet hordozza, s adja másoknak, így boldog.

Ó, én hányszor vagyok csalódott, elkeseredett apró dolgok miatt? Hol egy jegy miatt, vagy ha rossz az idő, s lehangol. A társaim, előljáróim értetlensége miatt, amikor úgy érzem nem ért meg senki...

S ezek a nehézségek mind eltörpülnek Krisztus kereszttel mellett. Nem lehet rossz az életünk, hiszen soha sem vagyunk egyedül! Isten Fia, nem csak meghalt értünk, de fel is támadt! S utat nyitott nekünk is a Mennyei Atyához. Nem csak egy történelmi esemény volt ez. Kegyelmi időben zajlik ma is. Minden vasárnap újra meg újra átéljük a szentmisén. A Húsvétra való készületünkben, főként a Szent Három nap alatt, pedig még jobban átélhetjük ezt.

Gondoljunk arra, most Húsvét kapcsán, hogy van Reményünk mindig a jobbra, ahogy annak az idős néninek is az otthonban, a Remény adja az Életet. Ne csüggedjünk, örüljünk, hiszen Jézus mindig zörget ajtóinkon, mirajtunk múlik csak, hogy beengedjük-e hajlékunkba.

Vida Zoltán
IV. éves papnövendék

1Kor 15,14

IRODALMI MELLÉKLET

Nyíró József:

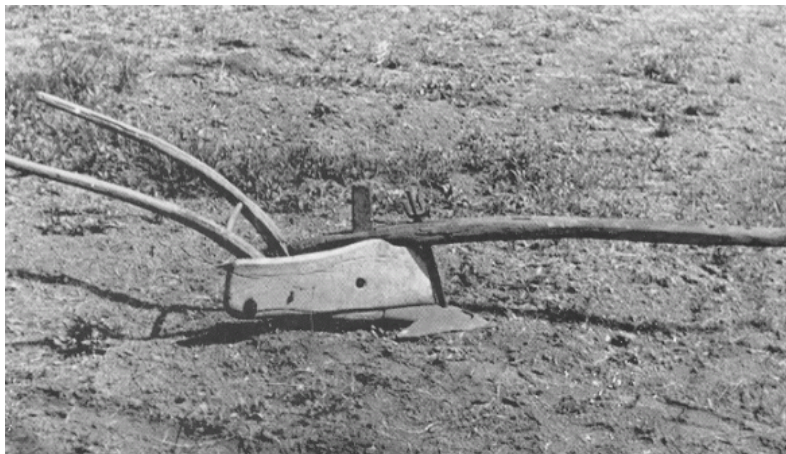
Az eke elindul

Állok a hegyen, az eke mellett. A földnek a mélységekből felsugárzó nedves fekete fénye van, mint a most ébredt lány szemeknek, melyek az élet nyugtalanságáról beszélnek. A reggeli világosság derengésében a fölöttem álló fa vékony rügyező ágai felbomlott hajként hullanak alá, és finom köd permetezi a mezők ártatlan meztelenségét. Ott fénylik az én homlokomon is és az ökrök fehér hátán is ezüst harmatként. Az ég tornácai még nem látszanak, de már a fecske a felhők alatt játszik. A föld testének különös, hideg illata felszáll, és remegése látszik a völgyek friss tavainak tükrén. A kopasz csúcsban végződő Tepej hegye ájtatos franciskánus baráthoz hasonlít, ki most végzi matutinumát és rozsdás cserefa ruhája van. Véreserű sziklák fekszenek a legelőkön, és tövükben a friss fű fázik. Az élet még olyan, mint a most feltámadott ember, kinek még remegnek a lábai. A barázdába vetem az ekét.

- No, Rendes! Szilaj!

Az állatok izmai megfeszülnek, az erő hatalmas árama megindul. Az ekevas beleszalad a földbe, a zsíros, fénylő hant megfordul. szántok. A nagy kenyérből, mely földnek neveztetik, egy karajt szelek le magunknak. Egész testemmel ráfekszem az eke-szarvára, hogy a hant magasra tornyosuljon. Védőfalat alkotok magamnak, hogy a vadvizek be ne törjenek. Homlokom sötétén megtűrődik, mert látom a veszedelmeket, melyek földceském szélén kuporognak, leselkednek. Az első indulással ellenük védekezem. Az ökrök is leszegik fejüket, és a járom csikorog a nyakukon. Ők is tudják, hogy ez még nem barázdá, hanem lövészárok. Mikor a végére érünk, a borzongás átfut a bőrünkön, de én már mosolygok:

- Sikerült!
Lassan megfordulunk... De kié legyen az első baráz-

da, a kenyér első fekete bölcsője? Csak gondolattal és lélekkel szabad hozzányúlni a földhöz, vassal felválni arcát, üzenetet írni rá az Istenhez, hogy áldást hozzon. Az ökrök is visszafordítják fejüket, mintha kérdeznék, hogy kinek szántam az első barázdákat. Csak amikor megmondom, hogy gyermekeké lesz, akkor nyugszanak meg, és teljes igyekezettel belefekszenek a munkába, hogy egyenes, szép, termő, „vétek” nélküli legyen. És így omlik egyik hant a másikra. A reggel már teljes. Az állatok is kedvre kaptak. Zöld füvek tengeréből álmódoznak, mikor a napsugár is zöld, mint az Aldebaran sugara. Ezek a mezők még ugyanolyanok, mint a korinthusi bronz, de ők már érzik a csodát, mely a mélyben számukra készül, és az ördög csupasz hátán is virág termik majd. Nagy, nehéz szemeket a földre vetik munka közben és erre gondolnak. Nyugodtak, mozdíthatatlanok és hatalmasok, mint két Michelangelo - szobor. A gyermekeim kenyerét húzzák ki a jövőből, olyan fölényesen és egyszerűen, mintha nagylelkű játékot játszanának az étellel.

Csak én töpregek kislelkűen mögöttük és számolom a felszántott sorokat.

- „Egy... kettő...öt”
Vajon elég lesz-e a kisfiamnak? Nem fog-e idegenben éhezni? Vonjunk még egy barázdát neki!...De várjunk, hiszen még két gyermekem van:

nekik marad-e? Aztán az asszonyrak... Magammal nem is törődöm. Hajrá, Rendes, Szilaj! A föld forrong az ekevas előtt. Egy-két madárka is odalebben. Ők is barázdát kérnek tőlem, legalább akkora helyet, amekkorát kis testük árnyéka eltakar.

- Majd a végén osztozunk - biztatom mosolyogva. Ők is ismerik a föld szent tüzét, melyre magot hintünk és amely soha meg nem csalja gyermekeit. Mikor markomból kisuhan az áldás, aggódva lesik, hova hull. Úgy tűnnek el a rögök között, mint arany szemek, melyeket visszavetettek a földbe és néma imádattal tapadnak hozzá. Az élet örök varázslata akarja így. A nap szelíden követi az eke útját, és az izgalom elárad mindenem, amire rátekinet. Az én szívemen is. Érzem édességét, és dal nyugtalankodik ajkamon.

...Milyen jó megfélekedni mindenről és mindenkiről, beleszédülni a föld forgásába, a munka lázában, a teremtő erő büszke öntudatával, elnézni a világ fölött és az első ember boldogságát érezni. Az első emberét, kinek mindene volt, mert semmije sem volt és még nem érintette meg homlokát a gondolat.

- Hijj, Rendes, Szilaj!

A barázdák összefutnak, káprázó szemeim előtt, s a két ökör is csak két fehér foltnak látszik. Ezek a percek megérdemlik, hogy megszülessék értük az ember.

- Szántunk, Szilaj, Rendes!

Mégse kezdjük új barázdát. Ki tudja, nem nyitunk-

e utat új veszedelmeknek, fekete bajoknak, nem a halál fészket bolygatjuk-e meg vele? Haladjunk csak ezen, mert csak ebben érzem az áldást, mely súlyos életünkre kiárad. Hátra se nézzetek, csak menjetek előre. Előre!... Én tovább szántok, és addig nem hagyom abba, míg meg nem húztam az élet, az áldás, a béke halhatatlan vonalát, az új világ országútját.

Akkor, de csak akkor kiveheti a könyörületes Isten halott kezeimből az ekeszarvát.

Keleti Újság, 1932. április 18.

JÉZUST SÍRBA TESZIK

Testvérek,

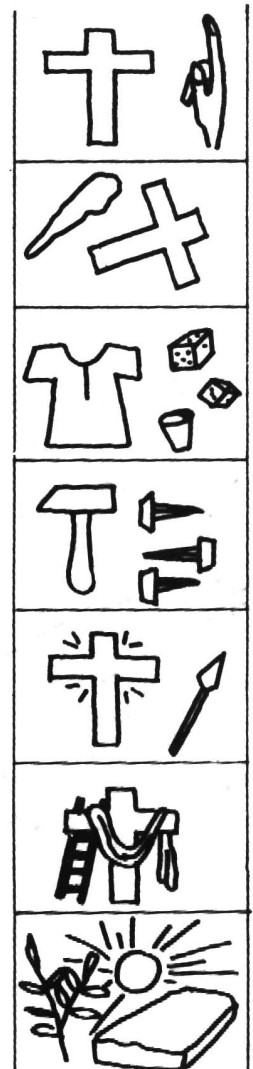
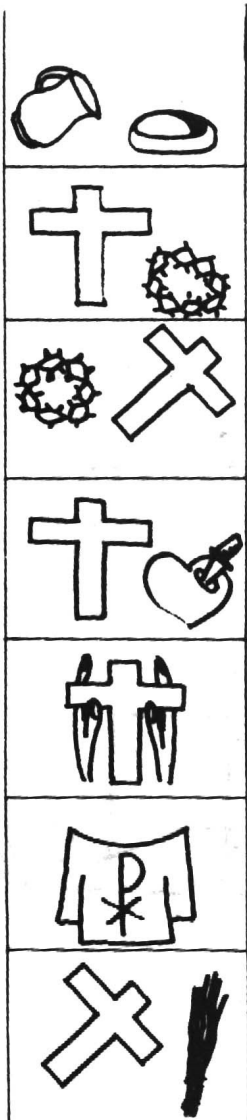
a mi temetőink tele vannak ünnepi csenddel,
és ez a csend az élet kisugárzó jelenléte:
mert benne élünk az Örökkévalóságban.

Az út, amit a születéssel kezdtünk,
nem áll meg a sírnál,
hanem keresztülhalad rajta diadalmasan:
mert mi nem a halál számára születtünk,
de élni és hozzátartozni Istenhez,
mindazokkal együtt,
akik szeretni tudtak a földön.

Isten az élők Istene,
mi pedig az ő tulajdon népe vagyunk,
a Nép, mely mindig útban van feléje
az egyéni sorsban éppen úgy,
mint a történelem lapjain.

Testvérek, megmenekedtünk a haláltól Krisztus által,
épülünk vele, a Fővel, egybe!
Éljünk úgy, ahogyan ő tette a helyünkben,
éljünk a nekünk adott Lélek irányítása szerint,
és hozzunk sok gyümölcsöt!
Legyünk termés az óriási Szőlőtőkén,
tárjuk ki szívünket a kegyelem sugarának,
szeressük a csendet,
melyben tetté érik bennünk a gondolat.
És tudjunk vívódni magányos imákban,
-- ha nehézségeink vannak a hittel --,
míg Krisztus alakja kitisztul az emberi elképzelésekből,
megjelenik isteni ragyogásban,
és valóban találkozunk mi is a Feltámadottal.

Testvérek,
mi nem a halál számára születtünk.

Ne beszél túl sokat!

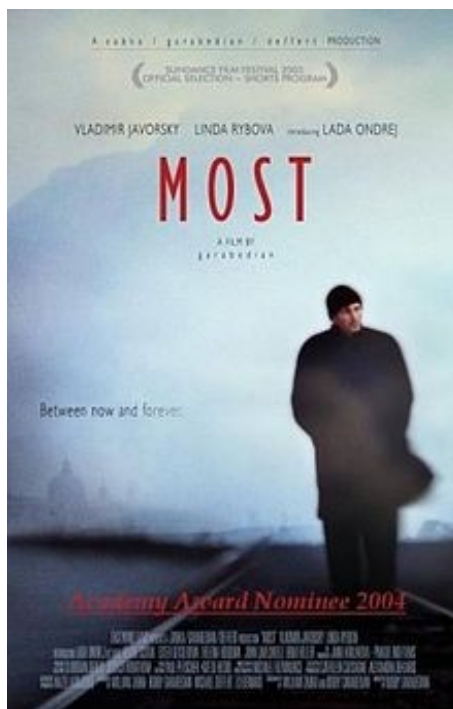
„Tartsátok becsületbeli dolognak, hogy csendesen éljetelek...”
(1 Thesszalonika 4,11)

A Minnesota állambeli Rochesterben élő Dr. Joe R. Brown számol be a kínos érzésről, ami akkor érte, amikor egy beteg kórelőzménye iránt érdeklődött. Minden kérdésére a páciens felesége válaszolt. Végül Dr. Brown megkérte az asszonyt, hogy menjen ki. Am miután a nő kiment, az orvos rádöbbsent, hogy a férfi nem tud beszélni. Dr. Brown visszahívta a feleséget, és bocsánatot kért, amiért nem ismerte fel, hogy a férfi afáziában, azaz beszédképtelenségben szenved, egyetlen szót sem tud kimondani. A feleség még az orvosnál is döbbenetesebb volt – mert ő sem vette észre! A Biblia azt mondja, hogy „meg van az ideje a hallgatásnak, és meg van az ideje a beszédnek” (Prédikátor 3:7) Miért? Mert a túl kevés kommunikáció tönkretelhet egy kapcsolatot – de a túl sok beszéd is. Néha azért beszélünk, mert magányosak vagyunk, és kevés lehetőségünk adódik arra, hogy másokkal beszéljünk; Máskor azért, mert szeretjük hallani a saját hangunkat. Bármi is a mozgatórugód, a fölösleges beszéd árthat. Ezért írja Pál: „tartsátok becsületbeli dolognak, hogy csendesen éljetelek.” Ez nem megy magától, gyakorlást, erőfeszítést igényel. Ha „szájmenésben szenvedsz”, akkor bizony komoly erőfeszítésre és önfegyelmre van szükség ahhoz, hogy legyőzd azt a megrögzött szokást. Általánosságban szólva jó ötlet, ha kevesebbet beszélsz, mint amennyi ismerettel rendelkezél; Néha pont azzal tudsz irányítani egy helyzetet, ha hallgatsz, nem azzal, ha beszélsz. A nyugtalan, aggódó emberek hajlamosak sokat locsogni, és ez egy tárgyalásnál egyértelműen hátrány, mert tudtára adja a másik félnek, hogy az illető bizonytalan. Amikor Jézus Pilátus ítélőszéke előtt állt: „száját sem nyitotta ki” (Ézsaiás 53:7). Miért? Mert nem Jézus állt bírójára előtt – hanem Pilátus! És ezt Jézus jól tudta. Összegzésül: általában sokkal többet tudunk tanulni a hallgatásból – ezért ne beszélj túl sokat!

Nagypéntek
KÉT KÉRDÉS

„Mindnyájan, akik erre jártok, nézzetek ide, és lássátok: Van-e oly fájdalom, mint az én fájdalmam?”
(Jeremiás siralmi 1,12)

John Griffin, aki egy vasúti felvonóhidat kezelt a Mississippi folyó felett, egy napon magával vitte kisfiát is a munkába. Miután a hatalmas hidat felemelte, Griffin ebédelni ment, ám hirtelen meghallotta a Memphis Expressz füttyét, ahogy az átkelő felé robogott. A megfigyelőpontról leugorva az irányítókarhoz rohant. Lepillantva elállt a szíve dobbanása! Kisfia leesett a fogaskerekek közé, és az egyik lába beszorult. Kétségbeesetten próbált kitalálni valamilyen mentési tervet, de már nem volt idő.

A fia ott volt lent – de négyszáz utas volt a vonaton! Griffin tudta, mit kell tennie. Arcát eltakarta, a másik kezével pedig megrántotta a kezelőkart, még éppen idejében ahhoz, hogy a híd leereszkedjen, mire a vonat átrobbog rajta. Aztán felemelte a fejét, és könnyes szemmel nézett be az előtte elhaladó vonat ablakain. Üzletemberek közömbösen újságot olvastak, hölgyek kávé kortyolgattak, gyerekek fagyaltot ettek. Senki sem nézett a hídfelügyelő házikójára, senki sem a vezérlőmű fogaskerekei közé. Griffin gyötrődve kiáltott fel: „Feláldoztam a fiamat értetek, emberek! Hát nem töröttök velem?” De a vonat dübörgése elnyomta a hangját, senki sem hallotta meg a szenvedő apa szavait. Ma, nagypénteken, ami-

kor a keresztre gondolunk, ahol Isten feláldozta az ő fiát értünk, ő is azt kérdezi: „Hát semmit nem jelent nektek ez az egész? Csak tovább mentek?” Van egy másik kérdés is: „Mit tegyek akkor Jézussal, akit Krisztusnak mondanak?” (Máté 27:22). Az egyetlen jó válasz erre a kérdésre: „Még ma elfogadlak Megváltómnak és Uramnak!”

Húsvétvasárnap

ÉLŐ, HALHATATLAN, OLYAN,
MINT JÉZUS
„Aki hisz énbenem, ha meghal is,
él.”
(János 11,25)

Egy Philip nevű kilencéves kisfiú Down-szindrómás volt. A vasárnapi iskolában a többi gyerek gyakran kifigurázta mássága miatt. Húsvét előtt egy héttel a tanító mindegyik gyereknek adott egy műanyag tojást, és arra kérte őket, hogy keressenek olyan dolgokat, melyek az új életet jelképezik, például magokat, leveleket, és tegyék a tojásba. Húsvétvasárnap majd kinyitják a tojásokat, és megbeszéljük, melyikben mit találtak. A gyerekek mindenféle dolgokat hoztak: virágot, pillangót még kavicsot is. De amikor a tanító kinyitotta Philip tojását, az üres volt. Az egyik gyerek felkiáltott: „Ez nem igazság, ő nem jól csinálta!” De Philip megragadta a tanító karját és azt mondta: „Jól csináltam. Azért üres, mert a sír is üres. Ezért van új életünk.” Az osztálynak torkán akadt a szó – és attól kezdve tiszteletük Philipet, aki a csoport részévé vált. De Philip családja tudta, hogy a kisfiú ideje rövidre van szabva – kicsi teste sokféle betegséggel küzdött. még azon a nyáron meghalt. Amikor a nyolcévesek osztálya kénytelen volt szembenézni a halál valóságával, szép sorban odamentek a ravatalhoz – de nem virágot vittek. Tanítójukkal együtt mindannyian egy üres műanyag tojást helyeztek barátjuk kis koporsójára. Miért olyan fontos Jézus feltámadása garantálja a tiédet is. 2) Életed során te is át fogod élni a gyász fájdalmát, amikor elveszítesz valakit, akit szeretsz. A feltámadás a garancia arra, hogy újra találkozni fogsz vele – élő lesz, halhatatlan, olyan, mint Jézus!

Forrás: Mai Ige

Csókay András böjti gondolatai

Amikor hivatalosan is megtörtént az olimpia megrendezésétől való visszalépés, valami nagyon hasonló kifejezést lehetett látni a bejelentők, a visszalépést kiharcolók és az aláírók arcán, mint ami a művi terhességmegszakítást végző orvos tekintetében megjelenik, aki ugyan javasolta az élet megtartását, de nem tudott ellenállni a szülők akaratának, s amely kifejezés még inkább ott van az édesapa és az édesanya, de akár a gyerekek arcán. Az abortuszt elkövetők és az abban részt vevők pont olyan arccal távoznak a szülészeti

klinika kijáratán vagy folytatják orvosi munkájukat, amilyen arccal járnak most az emberek Magyarországon, amilyen arcot vág az orvos, a műtősnő és a szenvedő anya, valamint a „felbujtó” családtagok, barátok egy magzatelhajtás után. Aztán hazamennek, rádöbbennek, hogy mit tettek, és elkezdnek sírni, veszekedni. Pontosan így zajlik egy abortusz körüli vita egy családban, ahol „összejön” egy harmadik vagy negyedik gyermek, aztán a férj meggondolja magát, és végül az anya enged az „erőnek”, és visszalép, az orvos pedig elvégzi az abortuszt, ami a családban élőknel is sokszor előfordul.

Arcok. Nem lehet nem gondolni Munkácsy Mihály Trilógiájának arcaira. Ott is minden le van festve rólunk, emberekről. Az olimpiai eszme talán az egyik legcsodálatosabb emberi alkotás, amit idővel elrontottak maguk az emberek, a bolond pénzvilág, a dopping, az értelmetlen, ostoba, eltúlzott versenysport, ahol már nem a részvétel a fontos, hanem a győzelem. Volt egy esélyünk, hogy rendbe tegyük ezt a mára kiüresedett eszmét, jézusi módon, de a lehetőséget már az indulásnál elbuktuk a hitetlenségünk miatt. Volt, aki abban nem hitt, hogy ezerszer olcsóbban is meg lehet csinálni egy olimpiát keresztényi egyszerűséggel, a pekingi fényűzéssel ellentétben, hitben fogant magyar kreativitással. Ezért is beszélhettek arról, hogy tönkremehet ebben az ország.

– Miért jók a magyar operatőrök? – kérdezték az Oscar-díjas magyar operatőrt. Így válaszolt: – Mert ugyanazt a világitási effektust meg tudják csinálni egy fehér papírral és egy zseblámpával, mint az amerikai kollégáik 3 kamionnyi berendezéssel. Pontosan így lehetett volna olcsó és fantasztikus olimpiát rendezni az istenhitben előjövő kreativitással. De az idősödő, szkeptikus médiaértelmisség jelentős része meggyőzte az éjszakai szórakozóhelyekről kitántorgó vagy a konditermekben leizzadó, elfáradó hazai fiatalságot, hogy a maradék lendületével menjen el szavazni, és utána heveredjenek el a díványon, hisz olyan jó az üres semmittevés. El

kell gondolkozni azon, hogy soha semmibe nem lehet belevágni, akár egy falusi járdaépítésbe vagy iskolafelújításba se, ha félünk, hogy a polgármester haverja kapja az építkezést, az aszfaltozó meg kilopja az aszfaltot. Még ha igaz is a fele, akkor is – érdemes ennyire kishitűnek lenni?

Ugyanez a kishitűség vezet az abortuszhoz, ami a világ jelenlegi legnagyobb baja. Itthon napi 122, az EU-ban napi 4-5 ezer, a világon napi 120-150 ezer emberi élet kioltása történik tudatlanságból. Azért nem rosszindulatból, mert egyik család sem dobná ki élő gyermekét egy probléma megoldása céljából. (Ha rosszindulatról lenne szó, azt is megtennék.) Egyszerűen nem tanultuk meg, hogy az élet nem a születéssel kezdődik, pedig ez

már nem vallási vagy filozófiai, esetleg jogi kérdés, hanem a 60-as évek eleje óta a tudomány feketén-fehéren bebizonyította a DNS felfedezésével, hogy a megfogant anyai petesejt minden tekintetben emberi személy. Nobel-díjat is adtak érte. Mivel ezt nem tanítják, az ma a tévhit, hogy a magzatelhajtásnál csak egy ebihalról van szó.

A bűn kifejti a mérgező hatását akkor is, ha nem tudunk róla. A békés német polgárok is meg-

bűnhődtek a tudtukon kívül zajló holokausztért, gázkamrákért. A bűn magában hordozza a büntetést, mint azt Dosztojevszkij megírta a Bűn és bűnhődésben. Ez sem csak teológiai kérdés, hiszen a pszichológia tudománya régen bebizonyította, hogy a bűnbánat az egyedüli út a felálláshoz. És itt érkezünk el a húsvéti nagybőjthöz. A bűnbánat az egyetlen dolog, amely talpra állítja a családot, a nemzetet. Az ellenfelek tegyék le a szellemi fegyvereiket, imádkozzanak és böjtöljenek egymásért. A megbocsátás, „még ma velem leszel a paradicsomban”, majd a feltámadás óriási betemetetlen lyukat üt az anyagi világ rideg valóságán. (...) Ez az egyedüli kiút országunknak.

Kuminetz Géza gondolatai CD-n

Kuminetz Géza, kedves professzorom „Imák, meditációk, versek” című kötetének válogatott írásait adjuk meglepetésként e számmal a hívek kezébe.

Külön érdekessége a három „blokkból” álló gyűjteménynek, hogy Lacza Attila kántor úr játszotta a felolvasott művek alá a nagy sikerű Schindler listája film egyik betétdalát. Fogadják szeretettel az összeállítást, Professor Úrnak pedig ezúton is köszönjük hozzájárulását a megjelentetéshez. H.L.

Megkérdeztük diákjainkat,
vajon milyen példabeszédet mondana Jézus a mennyek országáról ma,
a XXI. században.

(„Megváltósnővérek”)

Íme az ötletek:

A mennyek országa olyan, mint:

- * egy Iphone - több millió tok illik rá, de csak ugyan olyan alakú
- * a Facebook - sok a felhasználó, de kevés az admin
- * egy jó tolltartó - minden toll más, de mindegyik fog
- * a sulis - mindenki meg van hívva, mégis csak kevesen kerülnek be
- * a LOL /league of legends/ - akik szeretnének bekerülni, és meghívót is kapsz, akár többet is
- * egy diétás fagyis - büntudat nélkül élvezheted, és annyit ehetsz belőle, amennyit csak akarsz
- * a mobil - ha lemerül, újra fel lehet tölteni
- * a KFC-s pohár - újratölthető
- * a Facebook - sok embert megtalálsz ott
- * a tévé - kapcsolgathatsz a csatornák közt, de ha nincs antennád, hiába.
- * a jelzőlámpa - mutatja, mit kell tenned, de rajtunk áll, hogy figyelembe vesszük-e
- * forró nyári napon a limonádé
- * az autópálya - elindulsz rajta, s ha az akadályokat átléped, eljutsz rajta a célba
- * a számítógép - ha meg van a tudásod és a kellő programod, akkor működni fog
- * a vidámpark - te választod ki, mire szállsz fel, ha úgy érzed, rosszul választottál, új esélyt kapsz, s ha megtalálsz a kedvencedet, sosem unod meg

*Húsvét a megváltás ünnepe. A húsvéti öröme-
nek, az Exultet szépen fejezi ezt ki: „Mert sem-
mit sem érne földi életünk, ha a megváltás
ránk nem árad.” Nem önmegváltásról van szó,
hiszen az ember a maga erejéből se megváltód-
ni, se megistenülni nem képes. Istennek saját
Fiát kellett elküldeni, hogy ezt végbevigye. Ez a
megváltás mindenkire kiterjed a világon. Gyö-
nyörően érzékelteti ezt Tamási Áron (+1966)
magyar író egyik elbeszélésében, amikor apa
és fia a természetben sétálnak.*

- Maga milyen mókás, édesapám – mondta Ábel.
- Hát jobb volna, ha sírnék?- kérdeztem tőle.
- Nem az, egy szikrát sem! Hiszen nézze meg a fákat és a virágokat: azok sem sírnak, pedig jönnek mindjárt a cserebogarak, aztán jönnek a nagy szelek, egyik veszedelem a másik után... Boldog voltam, hogy így beszélt Ábel, s megfogtam a kezét, hogy a szép tavaszi kikeletben menjünk csavarogni egy kicsit. Amikor kiértünk a város fölé egy tetőre, éppen harangozni kezdtek. Először az egyik templomban, aztán a másikban, aztán a harmadikban.
- Édesapám, miért harangoznak olyan szépen? – kérdezte Ábel.
- Azért, fiam, mert Krisztus feltámadt az embereknek.
- A rossz embereknek is?
- Azoknak is.
- Hát azoknak miért?
- Azért, hogy ezzel is hirdesse, miszerint Ő váltja meg a rosszakat is, nem pedig a latrok.”

/Jégtörő gondolatok: Ábel húsvéti üzenete, 292./

Álltság vagy emberség?

Ki gondolná, hogy egy nap, amikor eltervezi az ember, hogy egy kedves társasággal "görbe napot" rendez, és elmegy az állatkertbe - talán csupán azért, hogy kikapcsolódjon, hogy egy kicsit együtt legyen számára kedves emberekkel, hogy egy kicsit nevéssen, hogy egy kicsit lazuljon... - mégis egy nem várt kegyelemadaggal találkozik még ott is. Elég egy pillanat, egy alkalmas helyzet, és a nyitott szív, amely felfedezi Istent a legjelentéktelenebbnek tűnő pillanatokban is. Ezt a látványt és ezt az élményt osztanám most meg veletek :)

Íme a kép:

... és a gondolat:

Legyetek olyanok, mint a gyermekek...

- mert mindenben meglátják azt az eredeti szépséget, melyet Isten a teremtéskor minden alkotásába belehelyezett
- mert nem aggódnak a holnap miatt
- mert bizalmuk határtalan
- mert semmi nem rémiszti el őket, hogy szeretetüket őszintén kifejezzék
- mert nyitott a lelkük a csodákra
- mert mosolyukkal valami tiszta szentséget sugároznak felénk, melyre valahol mélyen mindannyian vágyunk
- mert körülöttük minden és mindenki az lehet, aki és ami valójában
- mert eredendő őszinteségükben nem játszanak szerepeket
- mert lelkük olyan, mint egy tiszta tükör, mely a valóságot tükrözi vissza, s nem eltorzított képeket, így szemükben mindenki valóban önmagát láthatja
- mert nyitottságuk képes befogadni a végtelent
- mert szeretetük ártatlan
- mert még nem ismerik a félelmet
- mert a mennyország lakosai, az angyali lét helyszínei itt a földön

... hm..... akkor én hogy is vagyok ezzel?

Gyorsinterjú lapzárta előtt

Plébános Úr, muszáj egy-két kérdésre válaszolnia, hiszen több minden történt házuk táján, ami nem alkalmas arra, hogy a vasárnapi hirdetésekben hosszabban reflektáljon rá. Első mindjárt a „suttyomban készülő” keresztút ügye. Ön hogy vélekedik a kezdeményezésről?

Nem szimpatizálok vele. Nem értem, miként lehet az illetékesek, a helyi egyházi vezetők megkérdezése nélkül egy ilyen ügyet egyengetni és véghezvinni. Azt gondolom, hogy ez a plébánosságomat megelőző időszakban elképzelhetetlen lett volna. Arról nem is beszélve, hogy a tervet dédelgetőket - bár több alkalommal szívélyesen invitáltuk a nagybőjti keresztúti ájtatosságokra - sajnos nem láttuk az imádkozók soraiban.

Orgona... Ez saját „védjélű” vállalat...?

Az első sípokat hamarosan Nagyatádra szállítják. Érdekeséggé említem, hogy a leghosszabb fásípjá a hangszernek 6 méteres lesz és 108 kilót nyom. Már készülnek a statikai és művészettörténeti szakvélemények is, mert senki sem szeretné, ha ezért is meghurcolnának bennünket. Eleget magyarázkodtam a kolostori felújítások és a kripta esetében.

A kriptát most Ön említette. Háromszor is társadalmi munkára hívták a híveket. Mi lett a mozgósítás eredménye?

Mindhárom alkalommal körülbelül tucatsnyian gyűltünk össze, némiképp cserélődtek az arcok, de akadt olyan is, aki mindegyik alkalommal helytállt. Köszönöm fáradozásukat. Hajtom valóban a kripta rendbetételét, mert az urnafülkés temetkezési hely kiváló lehetőség azon hívek felé, akik inkább szeretnének szakrális közegben temetkezni, ugyanakkor a szemlátomást fogyatkozó közösségünk számára stabilabb anyagi hátteret biztosít. Bevallom, engem is komolyan foglalkoztat az ide temetkezés kérdése...

A megszokott programokon kívül (olvasókör, énekkar, felnőtt katekézis, filmvetítés, kirándulások...) akad-e olyan, ami új az eddigiekhez képest?

Köszönöm a kérdést, bizony akad. Július elsején, szombaton, meghívjuk az egyházközség apraja-nagyját a közeli Szent László puszta (Hókamalom mellett – A Szerk.) egy vidám piknikezésre. Dél előtt 10 órakor indulnánk, minden korosztálynak készülünk programokkal és az esti, hat órai misét is ott a tóparton mondanánk el. Ha erre igény mutatkozik, busszal visszük ki és hozzuk haza azokat, akik a templomban ünnepelték volna a szentmisét, de vállalják a rövid utazást és a „fura miliót”. Természetesen az újság hasábjain és a hirdetésekben is bőven informálódhatunk majd e „formabontó” napról, ami szépen illeszkedik a nemrégiben meghirdetett Szent László évhez.

Plébános Úr kifogyhatatlan a tervekből, de győz „lépést tartani” a „köztudatba dobott” és megvalósítandó elképzelésekkel? Ez az „önerőt” messze túlhaladja,

vannak, lesznek társak a kivitelezésben?

Hála Istennek, az eltelt négy év alatt azért többen ráéreztek a közösségért való tenni akarás jó ízére, arra, hogy kiemel magányunkból, a magunk körül pörgésből és arra, hogy a másokra „fecsérelt” percek-órák busásan megtérülnek. Büszkén mondhatom, hogy Kántor Úrral mi ketten vagyunk az egyházközség fizetett alkalmazottai, a többiek ex caritate, azaz szeretetből és nem kis elhivatottsággal teszik, amit tesznek. Természetesen mi is igyekszünk a „kötelezőn túl” teljesíteni. Ha nem így tennénk, ránk is igaz lenne a Mester szava: „bizony mondom nektek, megkapták jutalmukat”. Tehát kalákában dolgozunk, ki miben tud, abban segít és bízom benne, hogy mások is társulnak szép és sokszor valóban vakmerő terveinkhez.

Mostanában mintha kevesebbet hallanánk a Timóteuskörös összejövetelekről és a fiatalokat is csak hébe-hóba látjuk...

Érzékeny és fájdalmas pontra tapintott. Próbálok erőmet megfeszítve, néha bizony kissé megkeseredve összetartani a csapatot, de be kell lássam: tehetetlen vagyok. A nekem adott visszajelzésekből azt szűröm le, hogy idejekorán „elkapja őket a gépszíj”, és elindul a karrierépítés már a középiskola első éveiben. Ez nem szerencsés, sőt sajnálatra méltó dolog, mert fölládoztatik vele a hit, a közösség és a többi időt álló érték, ami végül is megtarthatná őket egy-egy helyzetben, megérettetné, hogy mégiscsak emberek és nem gépek vagyunk. Boldogságunk nem a megszerzett nyelvvizsga-bizonyítványoktól, egyéb passzusoktól, no meg a bezsebelt mesés jövedelmektől függ, hanem azokon a dolgokon alapszik, amiket nem lehet pénzből kifejezni. Ugyanakkor érzem azt is, ha „lazábbra venném a figurát”, haverkodnék vagy megértőbbnek mutatkoznék, még sikeresen vívhatnék „utóvédharcokat”, de meddig és milyen alkuk árán? Talán nem vagyok elég merész, hogy kipróbáljam...

Tudjuk, hogy a húsvéthétfő utáni két napon táborhelynéző portyára indul segítőivel. Ezúttal hova is?

A Börzsönybe. Több mint tíz éve jártam ott utoljára, most már másodjára keresem föl az egykori táborhelyeket. A sok ismerős táj és látványosság mellett mindig találok eddig még fölfedezetlen csodákat és magamban már tervezgetem, hova, mikor jutok el „gyermekeimmel”. Az már bizonyos, hogy kenuzunk az Ipolyon, átlépdelünk a Katalin-pusztai függőhídon, a strandoló helyünket pedig a Felvidékről, a mai Szlovákia irányából közelítjük meg. Kerettörténetünk a Kipling legjobb regényének tartott „Kim” lesz. Az, hogy akad a táborozóink között 10-12 „danos” is, tehát, aki 10-12 éve már velem caplat hegyen-völgyön, nagy megelégedettséggel tölt el.

Köszönöm az interjút.

Én köszönöm.

Lejegyezte: K.F.

Nagyatád

Faragó Ferenc:

Húsvéti Szilánkok

Az igazi papok mindenből papot, a rossz papok mindenből hívőt szeretnének formálni.

Lehet, hogy azért érezzük a fájdalmat, hogy jól megjegyezzük, és másoknak ne okozzuk ugyanazt.

Ha őszintén szembe merünk nézni önmagunkkal, az istenit látjuk meg.

Amilyen mértékben antropomorf az isten, olyan mértékben kell, hogy teomorf legyen az ember.

Ha az igazság kellemetlen számunkra, akkor hazugságnak kezdjük el nevezni.

Kívül és előre? Nem. Belül és fölfele!

A világ nemcsak úgy egyszerűen van, hanem meg kell azt szentelnünk az életünkkel.

Jézus nem történelem, de a történelem sem Jézus.

A megtapasztalható világ és a nem megtapasztalható világ nem ellentétei egymásnak, hanem kiegészítői.

Külön-külön beszélni róluk nem is érdekes.

A transzcendencia dialektikája: Isten a tenyerén hordoz, miközben a Sátán a markában tart.

Teljességre születünk, részleteinkben élünk, töredékeinkben halunk meg.

Be jó lenne az Istent olyan közvetlenül, egyszerűen, tisztán, elvárás nélkül és bizalmasan ismerni, mint egy kismadár! Ennyi a madárteológia.

Eredendő bűn helyett, eredendő ártatlanságot kell feltételeznünk.

A Jóisten tud csak a legközelebb, de a legtávolabb lenni hozzánk. A 'távolság' rajtunk áll.

Odaáttra nem visszük át hajlamainkat, világnézetünket, eszméinket; célszerű ezeket tehát már ideát levetközni.

A világ, mint alkotás sem nem jó, sem nem rossz. Az alkotás misztériuma pont az, hogy a világ jóvátehető, vagy elrontható.

Ne sóvárogi! Ha valami fontos, az úgyis összejön; ha meg jelentéktelen dologról van szó, örülj, hogy elmaradt.

Aki sikeresen beilleszkedik a társadalomba, az elvesztette az igazi énjét.

Ha egy kísértést kibírsz, egy lépést tettél előre.

Ha kijössz egy labirintusból, máris benne vagy egy másikban.

Nem létezik olyan nagy tévedés, amelynek ne lennének védelmezői. Nem létezik olyan nagy igazság, amelynek ne lennének ellenzői.

Kétségtelen, hogy az életnek vannak sötét, komor részei, de csupán azért, hogy lehessen világosság és öröm is. Talán amitől óvakodni kell az a homály és a langyosság.

Az igazi aszkéta még az aszkézisről is lemond.

A lelkigyakorlatból konferencia, a közösségi találkozóból pártértekezlet, az agapéből pedig fogadás lett.

Mikor azt mondjuk, hogy legyen meg a Te akaratom, akkor nem a szabadságunkat adjuk fel, hanem visszanyerjük azt.

Saját semmiségünk felismerése adja saját nagyságunkat.

Aki lelkesedik, az nem testesedik.

Semmi sem a miénk, még a hibáink is csak ideiglenes,

járulékos és utánzott (tanult) elemei ittlétünknek.

Legnagyobb szabadság az, ha eldönthetem, hogy miért vállalom a rabságot.

Igazi emberismeretről akkor beszélhetünk, ha a bűnösben felismerjük a szentet.

Minél jobban tisztában vagyunk önmagunk esetlegességével, annál jobban látjuk a végtelenséget.

Aki az életbe lépett, az a halálba lépett.

Csak te magad lehetsz önmagad megváltója, vagy megrentója; senki más nem teheti meg helyetted.

Az életszínvonal emelkedésével az élet-kihalása is fenyeget minket.

Káprázat: Amit érzünk azok csupán érzések, amit gondolunk azok csupán gondolatok.

Csak utópisztikus és idealista gondolatokkal szabad szóba állni. A reális gondolatok igen veszélyesek.

A végtelen (Isten) nem szemben áll a véggel (ember), hanem tartalmazza azt.

A szeretet nem tud uralkodni, igaz a szereteten sem lehet uralkodni.

Ha magadban megtaláltad az istenit, menj tovább és keresd másokban is.

Az emberek idejük jelentős részét egymás iránti gyűlölet felszításának „szentelik”.

Ha nincs kapcsolatod az istenivel, az emberi dolgokban is csak dilettáns lehetsz.

Felismerni, megkülönböztetni, összekötni...

Minél igazságatlanabb és könyörtelenebb a Gonosz, annál igazságosabb, és könyörületesebb az Isten.

A létezés örök – a halál egy pillanat.

Ne törekedj semmire, a mindenség lesz a jutalma.

Különbözünk ember-ségünkben, azonosak vagyunk Isten-ségünkben.

Ha érdemeidre hivatkozol, nem hivatkozol semmire.

Egyetlen jégkorszak volt, amely a kereszthaláltól a feltámadásig tartott.

Nincsen jó rendszer, csak a rend a jó.

Halhatatlanság: Minden ember egyszer meghal, de élj úgy, mintha te lennél az egyetlen kivétel!

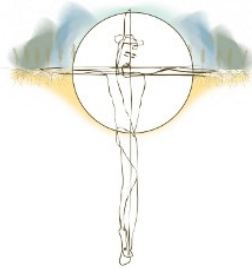
Vagy mindegyik vallás hihető, vagy egyik sem. De megélni csak azt a vallást lehet, amibe beleszülettünk.

A halál kigyógyulás az életből, az élet belebetegedés a halálba.

Az örök csak hittel érhető el, a pillanatnyi kézzelfogható.

Az, hogy egy vagy Istennel, nem azt jelenti, hogy te magad vagy az Isten.

Lélek nincs - tanítja a modern pszichológia. Szellem nincs - tanítja a modern filozófia. "Csinálj, amit akarsz" - tanítja a modern pedagógia.

Feltámadott

Mert az ISTENT lehet üldözőbe venni, de nem lehet utolérni. Lehet ellene harcolni, de nem lehet legyőzni.

Lehet Őt gyűlölni, de nem lehet végleg megölni.

Lehet FÖNSÉGÉT gyalázni, de nem lehet szépségét csorbítani.

Lehet hatalmát semmibe venni, de emiatt nem fog elgyöngülni.

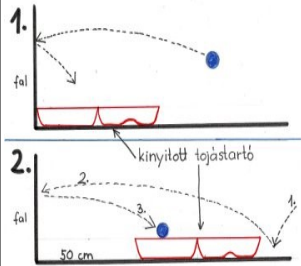
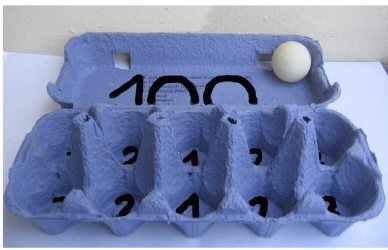
Lehet létezését tagadni, de emiatt nem fog megsemmisülni.

Lehet sírba tenni, de kár sírja elé követ hengeríteni,

Mert az ISTEN feltámadását nem lehet MEGAKADÁLYOZNI!

G y e r m e k o l d a l

Ugye húsvét után maradt jó pár üres tojástartó? Az nagyon jó. Mert most egy 5 perc alatt elkészíthető játékot fogok bemutatni. Nagy beruházást nem igényel, legfeljebb ha valakinek nincs otthon ping-pong labdája, akkor azt venni kell hozzá. A játékot „Ping-pong-pont”-nak neveztem el, mert a „főszereplő” a ping-pong labda, és pontokat lehet vele szerezni.

A cél, hogy 3 dobás után, ki tud több pontot szerezni. Egy dobás annyi pontot ér, amennyit az eltalált lyuk száma mutat. Kétfokozatú játékot készítettem. A könnyebbik az 1, ahol a falnak kell dobni a labdát úgy, hogy a kinyitott tojástartóba pottyanjon. A nehezebb a

2. variáció, ahol a kinyitott tojástartó a faltól 50cm-re van, és a labdát a tojástartó elé kell dobni úgy, hogy az a falról visszapattanva essen a tojástartóba (ahogy a képen látszik).

Hozzávalók:

- tojástartó,
- vastag filctoll,
- ping-pong labda.

Készítése:

- kiválasztunk egy szép tojástartót,
- a belsejébe 1, 2, 3 és 100 számjegyeket írunk, keresünk egy játékra alkalmas helyet.

Meglepetés a híveknek

Eljött a nap, hogy újra nekilendüljünk a biciklitúrának. Izgatottan vártuk Lóránt atyát. Amikor elindultunk, mindenki beszélgetett és nevetett. Amikor megérkeztünk a Kis-Balatonhoz, mindegyikünk vígan szállt ki kisbuszunkból. Kilátókra kapaszkodtunk fel, volt közöttük négy emeletes is. Nekem kevésbé volt kedvem felmenni a tériszonyom miatt, de Atya megnyugtatóan, hogy menjek csak nyugodtan, majd ő jön a hátam mögött.

A kilátókra való felkapaszkodás közben barkaágakat szedtünk és közben énekeltünk is. Eljutottunk a Kis-Balaton Bemutatóközpontba is, ahol bekucorodhattunk egy nádkunyhóba és szájatva néztünk néhány percet a Tüskevár című filmből. Ezt követően jót fociztunk a bemutatóház mögötti réten pont azon a helyen, ahol egykor egy bazilika állt. Amikor elfáradtunk, a templom alapján pihentük ki magunkat.

Köszönjük Lóránt atyának ezt a szép napot és örülünk, hogy meglepetést hozhattunk a híveknek virágvasárnapra.

Filipovics Kristóf, Árpád Iskola

Bibliai rejtvenyözőn

SZÓKUKAC

z		i	s	gileád
t		d	r	keverő
	o	e	k	kémény
			y	szere
o		r		szózat
				torkos

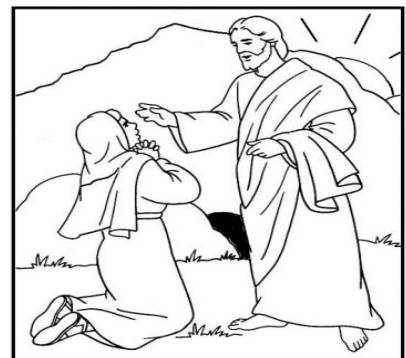
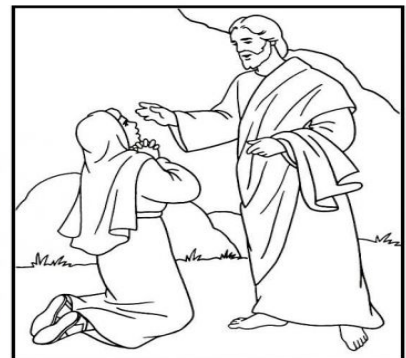
A jobb oldalt felsorolt szavakat illeszd be az ábrába (segítenek a megadott betűk).

Az alábbi idézet befejező szavát olvashatod a középső mezőkben:

" A kő, amelyet az építők félredobtak, * íme, az vált ... (mivé?) Zsolt 118,22

KÜLÖNBÉSGERESÉS

Keress 10 különbséget a két kép között!
Színezd is ki a két rajzot! Jn 20,11-18

A SZÍNHÁZ MINT MISSZIÓ

Vecsei H. Miklóssal beszélgetünk – nem csak Nemecekről

Igent mondott Eszenyi Enikő felkérésére, így jó pár évre előre le van foglalva az összes hétvégéje, hogy A Pál utcai fiúk főszerepét játssza a Vígszínházban. Már ebből is látható, hogy egy színész nem kis áldozatokat hoz a pályájáért. A Junior Prima-díjas Vecsei H. Miklóst nem apróska célok mozgatják. Szülei segítőként dolgoznak a szociális szférában, és a maga módján ő is segíteni szeretne. Az a hivatása, hogy adjon az embereknek: a színház egyedülálló eszközeivel akarja jobbra tenni az életüket.

A Színművészeti első három évében kaptál hideget- meleget, elég sokat kritizáltak. Vannak, akik egész életükben hordozták e „korai sérüléseket”, te azonban könnyen túllendültél rajtuk. Hogy gyógyultak be ilyen hamar a sebeid?

– Az volt a benyomásom, hogy engem nem azért vettek fel, amilyen vagyok, hanem azért, ahogy kinéztem. Hülyén hangzik, de a harmadik rostára úgy jutottam tovább, hogy a második rostan bementem a terembe, és rögtön azt mondták, továbbjutottam, anélkül, hogy egy versbe is belekezdtem volna. Ez nagyon jólesett abban a situációban, és csak öt évre rá esett le, hogy ez egy előre lejátszott kör volt. Nekem kellett lennem a szépfúinak ebben az osztályban. Tehát volt felém egy ilyen jellegű elvárás. Aztán az egyetem körül legyeskedő emberek az első három évben előszeretettel mondogatták rólam, hogy „ez csak egy üres szépfű”. Valójában nagyon-nagyon görcsös voltam.

Tényleg adott volt egy jóképű srác, aki rosszul játszott. Mindenki imádott ezen lovagolni, és a tanárok sem segítettek semmit a feldolgozásban. Fontos élmény volt, amikor eljutottam az osztállyal Kanadába, és onnan messziről végre olyan kicsinek tűnt a Vas utca 2/c alatt lévő Színművészeti, amely előtte három évig szinte minden percemet és gondolatomat lefoglalta. Hirtelesen az emberek rólam alkotott negatív véleménye is kevésbé tűnt súlyosnak vagy meghatározónak. Az egyetem vége felé elkezdtem Hamvas Béla gondolatait olvasni, és azok is rengeteg mindent feloldottak bennem. Segítettek visszatalálni a hithez is. Tulajdonképpen tavaly a Debrecenben játszott Rómeó-szerep hozta meg számomra először azt az érzést, hogy egészében a helyemen vagyok, és alkalmas arra, amit csinálók. Ezt a szerepet is kicsit a kiállításom miatt kaptam meg, de ez egy idő után eltörpült, mert meg tudtam tölteni léttel, és mögé tudtam tenni az érzéseket. Ezért is nagyon jó, hogy ilyen hamar jött utána a Nemecek, mert az ennek minden tekintetben az ellentéte.

Nem sokkal vagyunk A Pál utcai fiúk bemutatója után. Az már látszik, hogy az előadás óriási siker, nem lehet rá jegyet kapni. Te bizonyos szempontból nem vagy Nemecek-alkat, se nyeszlott, se bénácska. Kihívás a javából...

Amikor Marton László rendező évekkal ezelőtt azt mondta, hogy milyen jó Nemecek lennék, én belül, tudat alatt már akkor elkezdtem foglalkozni ezzel a szereppel, és azt gondolom, sikerült előkaparnom magamból azokat a dolgokat, amiken Nemecek átmegy. A külsőséget nézve a jelmez, egy tartás, a fél oktávval megemelt hang segített a karakter megformálásában, főleg mert nagy színpadról van szó, ahol erre adatott lehetőség. A próbákon szép lassan megteremtődött ez a karakter, kicsit görbén állok, három számmal nagyobb ruhákat viselek, van rajtam egy kis smink, és remélem, hogy összhatásában is működőképes és természetes az én Nemecek Ernőm.

Korábban nyilatkoztál már arról, hogy mindig nagyon fontos volt számodra a csapat, az összetartozás. Ez a darab a közösség erejéről is szól. Milyen kapcsolatod alakult ki a

darabbeli osztálytársakkal a próbák és az előadások során?
– Zseniális az egész csapat. A Boka szerepét játszó Wunderlich Józseffel olyan komoly és mély barátság szövődött köztünk, amióta játszunk az előadást, hogy ez az erős kapcsolat valószínűleg életem végéig megmarad. Óriási élmény az ő barátsága a szerepeink miatt is, mert amikor a színpadon összenézünk, azt érzem, ott tényleg igazi érzelmek vannak jelen, nem kell úgy tennünk, „mintha” nagyon mély szeretetet és tiszteletet éreznénk egymás iránt, mert ez így van az életben is. A Pál utcai fiúknál nagyon komoly ügyet kell képviselnünk, és szerencsére Marton László rendezőnek sikerült ehhez egy jó csapatot verbuválnia. Ez a mű olyan tiszta értékeket közvetít, melyek ma már talán kicsit cikinnek is számítanak. Napjainkban nem divat olyan módon egyenesnek lenni, ahogy ezek a gimnazista fiúk azok.

Te mit tanultál a Pál utcaiaktól?

– A legfontosabb talán egy új szakmai tapasztalat volt: a zenés színházzal való találkozás. Az egyetemen Méhes Lászlótól tanultam a legtöbbet, és ő mindig azt mondta, ha egyszer bekerülünk egy jó zenés produkcióba, figyeljük meg, hogy az érzelmeket nem kell majd irányítanunk, mert az érzelmi emlékek a zenével együtt elmentődnek. Ugyanez a mechanizmus indul el, amikor az első szerelmeddel agyonhallgatott közös dalotok tíz

évvvel később meghallod a rádióban, és hirtelen minden régi érzés előjön. A jó zenés színházban is így történik: a zene hallatán szinte automatikusan, ugyanakkor mélyen felidéződik benned a zenéhez csatlakozó érzés, és ez megkönnyíti a színjátszást. Nekem ez új, ugyanakkor nagyon fontos tapasztalás volt.

Mondok egy példát. Az előadás alatt Nemecek Ernőként meg kell szakadnia a szívemnek, amikor megtudom, hogy kisbeteivel írják le a nevem. Színművészeti ko-

romban úgy tudtam volna hitelesen megcsinálni ezt a jelenetet, hogy hangolódásképpen három órán át szomorú zenéket hallgattam volna gyertya mellett, így hergelve fel magam. Most az előadás során tizből kilencszer megtörténik velem az, aminek ebben a jelenetben le kell zajlania Nemecek lelkében, anélkül, hogy előtte rákészülnék vagy görcsölnék. Ez a zenés színházban rejlt erő. De pont ezért sokszor felszínesebb a játék a zenés darabokban, mert ott a kísértés, hogy a zene majd megcsinálja a drámát a színész helyett. Éppen ezért nagyon nehéz igazi mélységeket megjárni a zenés színház műfajában, de A Pál utcai fiúkban segítségünkre van a nagyon egyenes és egyértelmű anyag. Olyan elvek mentén mozog, amelyek mögé előadásról előadásra jó érzés beállni. Akármennyire leköp a közvélemény manapság bizonyos szavakat, a barátság, a szerelem, a számunkra fontos dolgok megvédeni akarása iszonyatosan aktuálisak, és ebben mindenkinek egyet kellene értenie. Ha már ebben sem képes egyet érteni az emberiség, akkor vége. Az csőd.

Az életedben vannak fontos barátságok?

Van egy lelki ikertestvérem, ifjabb Vidnyánszky Attila, vele kilencvenkilenc százalékban ugyanazt gondolom mindenről, annak ellenére, hogy teljesen más típusú emberek vagyunk. De az elveink, az erkölcsiségünk, és amit a színházról gondolunk, egy az egyben passzolnak. Ez az oka annak, hogy ennyire szeretünk együtt dolgozni. Mindketten színészek vagyunk – ő ezenkívül rendezni szeret, én írni. Tulajdonképpen már kész is a csapat.

Írsz is? Ezt sokan nem tudják rólad.

Marton László és Hegedűs D. Géza, az osztályfőnökeim a Színművészeti Egyetemen nagyon hangsúlyozták, hogy nekem azok alatt az évek alatt csak a színészettel szabad foglalkoznom, és elfojtottak bennem minden írási ambíciót. Nagyon igazuk volt, nem lett volna jó, ha szétmegy az agyam a sokfajta feladattól. De most, hogy befejeztem a Színműt, újra elkezdtem írni, és kirajzolódott előttem, hogy a színházcsinálás minden pontja érdekel, ezen belül legjobban az írás és a színészet.

A Színművészeti előtt verseket írtam, és nagyon érdekelt a hittan, a filozófia. A színházzal semmilyen kapcsolatom nem volt, nem tudtam, hogy milyen. Szerencsére jó előadásokra jutottam el először, ellenkező esetben ez az én egész történetem gyökeresen másképp alakulhatott volna, és valószínűleg tanár lennék, vagy pszichológus.

Milyen előadást láttál akkor, ami ilyen nagy hatással volt rád?

A Pesti Színházban Az ünnep vonzott be teljesen, megéreztem belőle, hogy nekem érdemes lehet színházzal foglalkoznom. Azon az estén el is dőlt, hogy ezzel a világgal még lesz kapcsolatom. Olyasmi érzés volt, mint amikor meglátsz egy számodra ismeretlen embert, de már az első pillanatban tudod, hogy nektek közöttök van egymáshoz. Szép, hogy az első bemutatóm színészként néhány évvel később éppen a Pesti Színházban volt.

Az írásban mi érdekel igazán? Az önkifejezéshez nem elég a színészet?

Nagyon kíváncsivá tesz, hogy egy előadás továbbítandó üzenetéhez milyen szöveg passzol a legjobban. Jelenleg a színészet tölt ki nyolc órát a napomból, de a másik nyolc órában Attilával csináljuk a saját csapatunkat. Most nem érzem, hogy lenne bármi, ami kimaradna az életemből.

Min dolgoztok együtt?

Arany János életéről csinálunk egy előadást Debrecenben. Emiatt elolvastam legalább négyezer oldalnyi Petőfi-, Arany-, Gyulai Pál-, Kemény Zsigmond- verset és más írásokat, és nagyon megható volt látni, hogy milyenek voltak az emberek akkoriban.

Te mered kimondani és képviselni a „régii” értékeket? Szerintem rengeteg közszereplőnek és civilnek nincs bátorsága, tartása hozzá. Mindig is nagyon fontosak voltak számodra az elvek?

A szüleim szociális munkások, hatan vagyunk testvérek. A bátyám mozgássérült, vele nőttek fel, és ezért a másik emberen való segítés alapélmény az életemben sokszor óta. A gyengébbeknek való segítségnyújtás nem emberi jóság kérdése, hanem teljesen normális dolog. Mi értelme máshogy élni? A hivatásválasztás éppen ezért volt nehéz nekem, nem tudtam, hogy ezt a fajta életlétást miben fogom tudni igazán lekötni. A tanári pálya is nagyon érdekelt, mégis azt éreztem, hogy a lelkem a művészetben érzi igazán jól magát, ott engedek el, ott vagyok önmagam. Nekem a színház hitvallás, és egy hivatást nem lehet elvek nélkül csinálni.

Az egy kellemetlen csavar ebben a színházi gépezetben, hogy a színészeknek valójában nagyon nehéz képviselni az elveiket, mert jöhet egy rendező, akinek tejhatalma van, és az elveknek onnantól kezdve nincsen maradásuk, ha nem egyeznek a rendező elveivel. Nekem eddig mázlim volt. Mikor szerződöm, szeretem az egész évet előre látni, hogy miben milyen szerepet fogok játszani, és miért. És ez a miért nagyon fontos nekem. Én egyáltalán nem egy meghatározott vonalú karriert képelek el magamnak, de azzal kiegyeznék, hogyha olyan színházat csinálhatnék, amiben hiszek. Sosem gondolok úgy a színészetre, mint karrierre, hanem mindig úgy tekintek rá, mint egy közös dologra, ahol minden előadás egy ügy az adott témában.

Egyszer azt nyilatkoztad, hogy szerinted akkor lesz valaki jó színész, ha folyamatosan feszültségben van a világgal. Ezt hogy lehet kibírni? Én már a gondolatától is elfáradok.

Rengeteg szenvedés van a világban. Nem kell a Nyugati aluljárójánál messzebb mennünk, hogy ezt lássuk. A nyomorral való szembesülés életem végéig feloldhatatlan fájdalom lesz számomra. Azt gondolom, hogy akinek hivatása van, nem tud megnyugodni ezek mellett a körülmények mellett. Nem bírok öt napnál tovább nyaralni és jól érezni magam. De az az igazság, hogy nem is szeretném „jól érezni magam” semmilyen szinten, mert ezek a dolgok mindig zavarnak. Alapvetően jókedvű természetem van, vagy inkább derűs vagyok. Hamvas Béla Használja gyakran a

derű szót, amit ő a krisztusi kereszt örömeivel magyaráz. Nem akarom azt mondani, hogy én is ezt a derűt élem meg nap mint nap, de hajlamos vagyok azt hinni, hogy ehhez hasonlót. Szerintem színházilag ez nagyon jó, mert folyamatosan égésben tart, és ezáltal a színház ügyében tudok hinni. Néha megfordul a fejemben, hogy hasznosabb lennék, ha lejárnék apámmal cigánytáborokba, vagy anyámmal mozgássérültekhez, és fogom is ezeket csinálni, amikor majd kitisztul egy kicsit az életem. De hiszem azt, hogy a színház is tud segíteni. Mégis néha rám jön a görcs, ha a színház szimplán szórakoztató intézménnyé alakul át.

Akkor te nem is szeretnél kifejezetten a szórakoztatás céljából készített előadásokban szerepelni?

Nem is vállalnék ilyeneket. Ha nagyon muszáj, akkor inkább filmen bohóckodnék. Nagyon szeretem a vígjátékokat, meghalok Bud Spencerért és Louis de Funésért, de az a műfaj azért jó, mert emberek millióihoz eljut. A színházban az a nagyszerű, hogy uralkodik a terében egy megmagyarázhatatlan energia, és ezt a speciális erőteret rítus szerűen érdemes használni.

Minden interjúban becsempészed egy kicsit Jézust és a hitet. Tudom, hogy nem direkt, de szerintem egyfajta evangelizációnak is tekinthető.

Hamvas Béla írja: nem voltam boldog ember életemben, akkor lettem volna boldog, ha egy lehettem volna a tizenkettő között. Ez nem álkatolicizmus vagy álkeresztényi tény, hanem érzékelteti, hogy Jézus mennyire végletekig izgalmas, emberközeli, laza, férfias, halk szavú, pontos, izzó figura volt. Az Ember. Nagyon sokat tudok Tőle tanulni a szabadságról, figyelemről, őszinteségről, de akár a férfitől is.

A férfiasságot már másodjára emlited...

Nagyon foglalkoztat ez a téma mostanában. A világban minden egyre inkább femininné válik, ugyanakkor a nők nagyon szeretik a bőrdzsekis macsókat. Tulajdonképpen mindkettő egy maszk. A mai világban egy férfi nagyon nehezen tudja megadni a szerelem elmúltával, amire egy nőnek szüksége van a kapcsolatban. És nehezítésként még ott van az okostelefon-effektus is. A zsebemben kétféle méztelen nő képe is megtalálható, aki bármikor írhat nekem, és egy idő után teljesen természetesnek is tekinthető, hogy

nem attól kéri az ember az ingert, akitől tíz éve kapja. Ez egy nagyon-nagyon kibeszéletlen dolog. Nekem mázlim van a párommal, hogy ezeket az őrlődéseimet teljesen át tudom neki adni.

De ha figyelünk Jézusra, az egymással való kapcsolat módját, a szegények segítségét és a világlátást is megtanulhatjuk tőle, vagyis a legfontosabb dolgokat szívhatjuk magunkba, hogy nem kell hozzá kiegészítés. 2017-ben is tud segíteni, irányt mutatni, az Újszövetség minden sorának konkrét értelme, jelentése van a XXI. században is.

Sokszor kérdeztek már tőlem, hogy szerintem valóban létezett-e Krisztus. De azt hiszem, a lényeg az, hogy amit mondott, az ma is létezik. Újra Hamvas jut eszembe, akitől egyszer megkérdezték, hogy mit tett volna az életében másképp, ha kiderült volna, nincs Isten. Azt a választ adta, hogy ő mindent ugyanígy csinált volna. Gondolatmenete szerint ha nincs Isten, akkor az egész életnek nincs értelme, mert porból porrá leszünk, de ha van Isten, van irányunk, van célunk. Ebből következik, hogy akár van Isten, akár nincs, csak úgy érdemes élni, mintha lenne. És amikor a színházban játszom, vagy szerelmes vagyok, akkor tudom, hogy van is.

Úgy tudom, Ferenc pápa az egyik példaképed.

Igen, igyekszem folyamatosan követni a tevékenységét, olvasni az írásait. Kár, hogy az utóbbi időben nincs annyira jelen a médiában. Az a baj, hogy most olyan a világ, hogy folyamatosan kell biztosítani az ingert az embereknek, mert az évszázad legjobb mondatát is kimondhatja az ember, de ha nem ügyel, elvesz az információáramlás tengerében.

Hekler Melinda

... Az Isten Igéje nemcsak megvilágosít, hanem dolgozik, működik, átalakít. Hiszek az Isten Igéjének szentségi hatékonyságában.

Minden héten összegyülekezünk ünnepelesen, hogy Isten egyetlen Igéjének hatékonyságán részt vegyünk. A mise igazi Evangéliuma nem az, amit a szentlecke után olvasnak, az csak előkészület, betájolás. Minden nap másképp és másképp, a központi misztériumra. A mise igazi Evangéliuma a konsekráció, az átváltotás.

Mert hisz mi más a konsekráció? Az Evangélium egy szakasza. Hittel olvasás, hittel hallgatják, és így eléri újra azt a hatékonyságát mellyel először kimondták. Újra megtelik teljes erejével, Isten Lelkének teljes energiájával, és így létrehozza azt, amit jelent.

Egy Ige, egy Szó, és a kenyér átváltott, átlényegült. Mi is minden áldozás előtt letérdelünk és mondjuk – gépiesen vagy őszintén – „Uram, csak egy szóval mondjad és meggyógyul az én lelkem”.

Igaz ez? Sohasem szólt még egy szót? Nem fedeztünk fel még soha egy szót, ami olyan jót tett, ami meggyógyított? Borzasztó ezt a kérdést fölvetni, de kell hogy engedjük az Isten Igéjét, hogy ítélkezék felettünk, hogy elkerülhessük, hogy elítéljen az utolsó napon. Mindnyájunknak hozzáférhető, kéznél van ez a könyv, mely telisteli van szavakkal. Mire vársz még hogy kipróbáld, megtapasztald a hited? Ha pedig nem, akkor menj és hazudjál akárhol, de ne a templomban az áldoztató rácsnál!

Szűz Mária egész életében abból a bizonyos számú Isten Igéjéből élt, melyet szívében megőrzött. És neked mi az útravalód? Van a szívedben bizonyos számú Isten Igéje, ami táplál, erősít, vigasztal? Melyek azok az Igék, melyek megvilágosítottak, átalakítottak téged?

„Csak egy szóval mondjad...” A kenyér fölött a pap egy szót szól. És ez elég nyílt, tanulékony, elég engedelmes ahhoz, hogy erre átváltozzék.

Rám pedig hány Ige hullott, és lefolyt, elhervadt, elveszett? Micsoda ellenállás bujkál bennünk Istennel szemben, micsoda közönyösség, hogy ennyire érintetlenek maradunk tőle?

Azt kell mondani, a keresztények nagy része csak szokásból keresztény. Hagyományosan, családi okokból, megszokásból azok. Ilyen okok miatt Krisztus korá-

ban bizony keresztényüldözők is lehetnek volna! Nem hisznek Istenben, hanem azokban, akik Róla beszélnek. Keresztény másukat őrzik és belülről bizony üresek. Nincs semmi tapasztalatuk Istentől. Isten sohasem szólt hozzájuk...

Gondold meg, Krisztus korában az emberek megtértek attól, hogy hallgatták az Isten Szavát.

Egy napon a templomi rendőrparancsnok elhatározta, hogy börtönbe veti Jézust. Elküldi a járőröket, hogy foganatosítsák a letartóztatást.

Jézus ott van a templomban. A tömeg előtt beszél. És akkor, talán okosságból, talán a zavargás elkerülésére, talán kíváncsiságból, ezek az egyszerű rendőrök („buta rendőr”) megálltak leghátul, a letartóztatást a végére hagyják és hallgatnak...

Az Isten Igéje feljűk is el van vetve. Beljűk hatol, megfog, és működni kezd. És elképzelem, hogy egy idő múlva egymásra néznek, lehajjták fejűket, tovább hallgatnak, aztán gondolom már nem is néznek egymásra. Amikor pedig Krisztus befejezi a beszédet, hátra arcot csinálnak és visszamennek a kapitány-ságra.

A főnök megkérdezi: „Nos, nem láttátok? – De igen láttuk – És nem tartóztattátok le? Akkora zavargás támadt? A tömeg megakadályozott? – Nem, semmi. – Hát akkor? – Nem lehetett... Úgy még nem beszélt ember.”

Ezek egyszerű emberek voltak, nem műveltek, nem blazírtak. „Hálát adok neked Atyám, hogy ezeket a dolgokat elrejtetted a tudósok és gőgösök elöl és kinyilatkoztattad a kicsinyeknek!” – ezeknek a rendőröknek(!).

Kockára tették előléptetésűket, karrierűket, talán szabadságűkűket és életűket is.

És mi kaptafa-keresztűnyek, mi öröklött keresztűnyek, sohasem ismertűk meg Krisztust ezeknek a „kicsinyeknek” frissességűvel, nagylekűségűvel, nyíltsá-

val? Tudunk-e tanúságot tenni, hogy „senki úgy még nem szólt hozzánk, mint ez az ember”? És ha nem, micsoda tanúságot tudunk tenni mellette?

Hogyan ismerűk meg a Krisztust? Miért térjenek hozzá, hogyan jűjűjön létre személyes kapcsolat Vele?

Azzal, hogy nyitott szívűvel hallgatűk. A szegűnyek befogadó képességűvel és engedelmségűvel.

A Teremtű közeledtűre csodálatos megindultság fogta el a teremtműnyeket. Azok, akik Istentűl valűk, elragadtatással hallgattűk, ahogy visszhangzott bennűk az Isten Igűje. Az Ő juhái meghallottűk és megismertűk hangjűt, és mozdultak is rá. Annyira azt mondta, amit szűksűges volt hallani, hogy azt sem lehet tudni, hogy vajon ezek az igazságok a szívűnkűl fakadtak-e, vagy kívűlrűl hatoltak be? Úgy éreztűk, szívűk legelevenebb terűlete éledezik bennűk. Megismertűk az Istent, és megismertűk magukat úgy, mint azelőtt még soha. Soha ezelűtt nem éreztűk magukat annyira gyűngűnek, bűnűsnek, vaknak, sűketnek, és Istentűz méltatlanak. De sohasem éreztűk még Istent annyira közelinek, kedvesnek, ennyire gyűngűdnek, ennyire irgalmasnak és ennyire jűnak. Soha nem voltak még ilyen boldogok, és soha nem szenvedtek még ennyire. Szívűk lánkolni kezdett bennűk amikor szólt hozzájűk, és magyarázta nekik az Írásokat. A hitnek, szeretetnek és a végtelen megszegűyenűlés edességűnek hihetetlen lendűlete forrásozott belűlűk.

Isten hallatszott. Isten kinyilatkoztatta magát. Isten szólt hozzánk. És a csodálatos kinyilatkoztatástűl szívűk megkönynyebbűlt, jűllakott, átalakult. A vakok láttak, a sűketek hallottak, a bűnűk járnak kezdtek, a betegek meggyűgyultak, a halottak feltámadtak.

És amikor egészen megváltozva, megzavarodva, fájdalmasan és mégis szent békességben hazaérkeztek, a többiek megkérdeztűk: „Mi lelt? Mi ütűtt beléd? Ugyan mit mondhatott neked? Mivel bizonyított? Mi van rajta olyan rendkűvűli?”

Képtelenek voltak megmagyarázni, inkább hallgattak, hogy jobban visszaemlékezzenek, hogy jobban visszaidézzűk azt az állapotot, amibe ragadta űket. És végűl csak azt mondtűk: „Még soha senki nem szólt úgy hozzám, mint az az ember.”

Folytatűk.

De ő nem akasztotta fel magát...

Péter a Getszemáni kertből tisztos távolságon követte a katonákat. Tudni akarta, mi fog történni a letartóztatott Jézussal. Bejutott a főpap házának udvarába. Éjszaka volt. Remélte, hogy észrevétlen marad.

De egy szolgálónak fölkelte az érdeklődését a homályban ülő alak: Ki az az ember? Miért nem jön közelebb a tűzhöz? És amikor odalépett hozzá, felismerte: „Te is a galileai Jézussal voltál!” Péter habozik, dadogva tagad: „Nem értem, mit beszélsz.” Csak miután kimondta, akkor döbbsen rá, mit tett. Megtagadta a Mestert! Menekülni szeretne. A kapu felé indul. Fellélegzik. Úgy érzi, túl van a veszélyen. De ekkor egy másik szolgáló szólítja meg: „Ez is a názáreti Jézussal volt” –

mondja a többieknek. Péter csapdában érzi magát. Mit tegyen? Félt, hogy őt is letartóztatják, mint Azt, aki felett épp most ítélik. Rémületében fennhangon esküszik: „Nem ismerem azt az embert!” Most már mind többen figyelnek rá. Körülfogják, és bizonygatják: „De bizony közéjük tartozol te is, hiszen a beszéded is elárul”. Félelmében ugyanis megfélemedezett galileai kiejtésének palástolásáról. S a félelem egyre jobban hatalmába keríti. A letartóztatástól és a haláltól való rettegés most mindenél erősebb benne. Kétségbeesetten tagad, esküszik, átkozódik, hazudik. „Nem ismerem azt az embert!” – ismételteti a körülötte állóknak.

És ekkor megszólalt a kakas.

Fájdalmas hévvel zakatol Péter tudatában a nem is olyan régen kimondott fogadalom: „Még ha meg is kell veled halnom, akkor sem tagadlak meg.”, és a Mester szomorú hangja: „Bizony mondom neked, még az éjjel, mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz”...

S valóban megtagadta. Ő, a Kőszikla, meghazudtolta önmagát, elárulta Urát... Most már nem fél. De a körülötte állók sem törődnek vele. Visszatekint az udvarba. Ott áll Jézus a katonák és a főpapok között. Hallotta volna fogadkozását és esküözését? Hallotta volna tanítványa

tagadó szavait: „Nem ismerem azt az embert”? Találkozik a tekintetük, s Péter nem tudja elviselni a vállára nehezedő terhet.

Kiment a kapun, majd keserves sírásra fakadt.

Nem volt ott a keresztre feszítéskor.

De ő nem akasztotta fel magát, mint a másik tanítvány. A kétségbeesés, a szégyen és a büntudat nem ölték ki belőle a remény szikráját. A feltámadás híre rögtön az üres sírhoz sietett, s amikor hetekkel később társaival együtt a Tibériás tavában halászott, s valamelyikük, azt mondta, hogy az Úr nézi őket a partról, elsőként ugrott a vízbe, és úszott oda hozzá.

Elesett, de felkelt, mert fel akart kelni, hogy válaszolni tudjon Jézus kérdésére: „Simon, János fia szeretsz engem?”

Révész Márton

Sonkakrémleves

hozzávalók / 4 adag

- 15 dkg sonka (füstölt)
- 3 evőkanál finomliszt
- 2.5 dl főzőtejszín
- 2 db leveskocka
- 1 l víz
- snidling ízlés szerint
- petrezselyem ízlés szerint
- 1 gerezd fokhagyma
- 3 ek olívaolaj (ha kevés zsír sül ki a sonkából)

elkészítés

A sonkát apróra vágjuk. A fazékban megpirítjuk a sonkát, majd kiszedjük a zsírból. Ha kevés zsír sül ki, adunk hozzá 3 ek olívaolajat, és beletesszük a lisztet, megpirítjuk. Felengedjük a vízben feloldott húskecskókat, hozzáadjuk a fokhagymát. Ha felforr, beletesszük a tejszínt és végül a sonkát. Tetejére szórjuk a zöldfűszereket.

Jó étvágyat!

A LELKÉSZ ÚR BOGARA

Szerző: Wilhelm Busch

Egyszer, amint éppen keresztülmegek Essen városán, két férfi áll a járdán, nyilván bányászok.

Amint közelebb érek, az egyik köszön:

- Jó napot, lelkész úr!

Odalépek hozzá:

- Ismerjük egymást?

Ekkor nevetve odaszól társának:

- Ez Busch lelkész. Egész rendes fiú!

- Köszönöm - mondom.

Így folytatja:

- Csak sajnós, van egy bogara!

Felháborodva csattanok fel:

- Micsoda? Egy bogaram? Miféle bogaram?

Ekkor elismétli:

- Valóban, a lelkész úr egészen rendes fiú! Csak folyton Jézusról beszél!

- Ember! - kiáltom örömmel - ez nem bogár! Száz év múlva maga már az örökkévalóságban lesz, és akkor minden attól függ majd, hogy megismerte-e Jézust. Tőle függ, hogy a pokolban, vagy a mennyben lesz-e. Mondja, ismeri Jézust?

- Látod - fordul nevetve társához -, már megint kezdi...

(részlet a Jézus a mi sorsunk c. könyvből)

Isten részvétcsendjei

– Nemeshegyi Péter Endo Suszakurol, a Némaságról és a japán kereszténységről

Endo Suszaku (1923–1996) „Némaság” című regényéből hosszú előkészület után Martin Scorsese forgatott „szövegű” filmet. Nemeshegyi Péter jezsuitával a film magyarországi bemutatójához kapcsolódóan beszélgettünk a szerzőről és a regényről.

– Mi e különös, nagyon is reális és realista passiótörténet történelmi háttere?

– Jézus Krisztus tanítása későn jutott el Japánba. Xavéri Szent Ferenc két jezsuita rendtársával egy kínai hajón érkezett Kagosimába 1549-ben. Ő volt az első, aki nagy buzgalommal beszélt ott a kereszténységről. Még nem tudott rendesen japánul, de volt egy tolmácsa, aki segített neki. Nem egészen két évig tartózkodott Japánban, aztán továbbment, hogy Kínában terjessze a kereszténységet, de végül Kína kapujában, egy szigeten meghalt. Működésének következményeként folyamatosan érkeztek Japánba Nyugatról jezsuiták (főleg Indiából, és leginkább portugálok, de más nemzetiségűek is), akik nagyon eredményesen hirdették a kereszténységet. A társadalom mindenféle rétegéből követték őket, több hűbérúr is keresztény lett, köztük a nemrég boldoggá avatott Justo Takayama Ukon is. Az egyszerű nép körében rövid idő alatt elterjedt Jézus Krisztus tanítása. Pontos adataink nincsenek, de feltételezhető, hogy ebben az időszakban több mint kétszáz ezer lehetett a keresztények száma Japánban.

A 16. század folyamán, a Hadakozó Fejedelemségek korszakában Oda Nobunagának és utódjának, Tojotomi Hidejosinak katonai erővel sikerült egyesítenie az országot. Ezután kezdetét vette a Tokugava-sógunátus, amely háromszáz éven át rendőrállammá alakítva, egységes kormányzat alatt vezette Japánt. Az 1580-as években Tojotomi Hidejosi adta ki a kereszténységet üldöző rendeletet, megtiltva a hit terjesztését és a kereszténységre való áttérést. A misszionáriusok körében nagy volt a megrökönyödés, ugyanis parancsba adta azt is, hogy hagyják el Japánt. Az ottani harminc-negyven jezsuita még reménykedett abban, hogy ez csak rövid időre szóló, elhibázott döntés, és Tojotomit majd sikerül meggyőzni. Nem sikerült. Tojotomi ugyan meghalt, de utódja, Tokugava Iejaszu a szekigaharai csatában legyőzte az ellene támadók soraiban harcoló három-négy keresztény főurat is. Ennek következtében a kereszténységre nagy árnyék vetült.

Az egyeduralmat biztosítandó a Tokugavák egyre erőteljesebben kezdték üldözni az „idegen vallást”. Nemcsak az új megtéréseket akadályozták: kereszténynek lenni már önmagában is büntetendő „cselekménynek” számított. Kínzásokkal igyekeztek rávenni a keresztényeket arra, hogy tagadják meg a hitüket. Akik a gyötrelmek ellenére kitartottak, azokat megölték. Rengeteg volt a vértanú. Egyesek a nagy kínzásokban megtörttek, „külsőleg” megtagadták a hitüket. Nagy döbbenetet váltott ki, hogy a Japánban működő jezsuiták tartományfőnöke, a portugál Cristóvão Ferreira a rettenetes kínzások hatására megtört. Nemcsak megtagadta a hitét, hanem még a keresztények elleni perekben is együttműködött.

– Jegyezzük meg, hogy ez az eseménysor a Némaság kiindulópontja...

– A jezsuiták körében több csoport alakult; a rendtagok elhatározták, hogy elindulnak Japánba. Tisztában voltak azzal, hogy elfoghatják és megölhetik őket, de szerették volna kiköszörülni a csorbát, amely a kereszténységen és a jezsuitákon esett Ferreira hittagadása miatt. E csoportokból többen hűségesen és hőiesen kitartottak a halálig. Voltak azonban olyanok is, akik nem bírták a nagy kínzásokat. Ennek „leghatasosabb módja” az úgynevezett ana-tsurushi volt, amikor a szorosan megkötözött áldozatot fejjel lefelé egy gödörbe lógatták, és napokig úgy hagyták. A vér fejbe todulása elképzeldhetetlen, őrzítő fájdalmat okozott. Ennek hatására meggyőződésük ellenére papok is megtagadták a hitüket. A 17. század elején az egyik Tokugava-sógun hozta azt a rendelkezést, hogy minden lakosnak évente meg kell jelennie valamilyen hivatalos közeg előtt, és annak bizonyítására, hogy nem keresztény, meg kell taposnia a feszületet vagy egy szentképet. E fumiének nevezett képek közül több ma is látható a japán múzeumokban.

Ha kis szigeteken, félreeső falvakban még bujkáló keresztényeket találtak, bíróság elé állították és kivégezték őket. A 19. század közepéig folytatódott ez a kegyetlen gyakorlat. A szakoku rendelet az országot elzárta a világtól: japánnak halálbüntetés terhe mellett tilos volt külföldre utaznia, külföldre pedig Japán területre lépnie. Ennek a fő célja az volt, nehogy valamilyen módon újra bejusson a keresztény tanítás. Az izoláció 1639-től 1854-ig, a kanagawai egyezmény aláírásáig tartott. Az amerikai hadiflotta ekkor – Matthew C. Perry tengernagy vezetésével – megjelent Tokió öblében, és ágyúit a városra irányítva kikövetelte, hogy a Japánok nyissák meg kikötőiket a külföldiek előtt. A nyugati imperializmus hatására fokozatosan kénytelenek voltak bevezetni az alkotmányt, amely névleg biztosította a vallásszabadságot. A teljes vallásszabadság azonban csak a második világháború utáni új japán alkotmány nyomán valósulhatott meg.

– Ön egy évben született az íróval, és Japánban töltött évtizedei alatt találkozott is Endo Suszakuval, aki gondolkodásmódját, értékrendjét tekintve olyan író a Távolkeleten, mint Európában Dosztojevszkij, Bernanos, Graham Greene vagy Julien Green volt. Mit érdemes tudni az életéről, szerzői hitvallásáról?

– A tízes évei elején, édesanyjával együtt keresztelkedett meg. Igen tehetséges és nagyon olvasott író lett Japánban, a könyvei milliós példányszámban keltek el. Sajátossága, hogy a katolikus meggyőződését nem rejtette véka alá, mindvégig olyan történelmi témákat választott, amelyek a keresztényekről szóltak. Japánban ma a megkeresztelték száma a lakosság egy százalékát sem éri el, úgy egymillióan lehetnek. A „tömegek” Endo könyveiből szerezhetek ismereteket a Krisztus-követőkről. A Japánok ugyanis sokat és szívesen olvasnak.

Endo Suszaku személyére visszatérve: hitt Jézus Krisztusban, keresztény akart lenni, és gyakorolta is a hitét. De úgy érezte, hogy az a kereszténység, amely ott kialakult a századok folyamán, nagyon is nyugati formát öltött; vagyis a nyugati, az európai emberek érzésvilága, gondolkodásmódja határozza meg a kereszténység külső megjelenési formáit. Ezért egész életében arra törekedett, hogy százszázalékosan japánul gondolkodjon, japán módra élő ember legyen, ugyanakkor Jézus Krisztus hűséges követője is. Katolikus papok között is voltak olyanok, akik a „külföldi íz” ellen küzdöttek. Régen, amikor latinul kellett misézni, különösen feltűnt a hit közvetítésének „idegen volta”.

Szösszenetek

Ahogy Endo fogalmazott: „A nyugati formában kialakult kereszténység olyan öltöny, amely nem passzol a japán ember testalkatához.” Egy neves német jezsuita, Herzog, akinek hatására Endo megtért, és aki támogatta a családját, otthagya a rendet, a papságot; aposztatált. Típusa lett annak a gyenge embernek, aki keresztény ugyan, de a megpróbáltatásokat nem tudja elviselni. Endo könyveiben sok ilyen szereplővel találkozunk.

– **Mondhatjuk, hogy Endo Suszaku regényeinek visszatérő „fő motívuma” a gyenge ember és az irgalmas Krisztus?**

– Amikor a japán katolikusok a szemére vetették, hogy miért mindig a gyengéket állítja középpontba, Endo nekidurálta magát, és írt egy jó regényt, amely azonban nem lett annyira híres. Kibe Péter jezsuitáról szól, akit nemrég, 2008-ban avattak boldoggá száznolcvanhét vértanúársával együtt. Az üldöztetések idején kiutasították Japánból, száműzték; eljutott Rómába, ahol kérte, hogy vegyék fel a rendbe és szenteljék pappá. Majd visszatért Japánba, hogy segítsen a keresztényeknek. Hat-hét éven át, bujkálva teljesítette a misszióját, végül valaki elárulta. Elfogták, és őt is belögették a gödörbe. A napokon át tartó szenvedés ellenére sem tört meg, sőt biztatta a többi ott sínylődő keresztényt, hogy tartsanak ki a hitben. Még élt, amikor kihúzták, majd az öre leszurta. Hiteles vértanú volt; megvannak a japán bírósági iratok is, amelyben ez áll: „nem bukott el”/ „nem tagadta meg a hitét”. Szóval Endo nemcsak a gyengékkal foglalkozott, de azt hiszem, hogy ők álltak a legközelebb a szívéhez.

– **Endo Suszaku számos regényt írt: Fehér ember, Sárga ember, Tenger és mérge, A csodálatos együgyű, Vulkan, A Holt-tenger partján (Jézus élete), A samuráj, Marie Antoinette, Kiku imája, A botrány, Mély folyó... Mit gondol, miért éppen a Némaság lett világhírű? Ezt tekinthetjük életműve csúcsának?**

– Nem hiszem, hogy a Némaság lenne Endo fő műve; Japánban a többi regénye hasonló népszerűségnek örvend. Amit olvastam, A Holt-tenger partján (Jézus élete) például nagyon érdekes könyve. Úgy írta meg, hogy egy fejezet Jézusról szól, a rákövetkező pedig egy képzeletbeli lengyel jezsuita testvéréről, aki Tokióban tevékenykedik. Párhuzamosan halad a két történet. A jezsuita kedves, jó ember, de gyenge, szóval nem egy hóstípus. A második világháború alatt hazamegy Lengyelországba, de a németek elfogják és Auschwitzba viszik. Főleg a könyv utolsó jelenete maradt meg bennem. Kétségbeesve, remegve ballag, csoszog a gázkamra felé, s egyszer csak azt látja, hogy mellette ott botorkál a keresztjét hordozó Jézus... Krisztus vállalja a gyengeségeinket. S ez az, ami Endót nagyon megragadta.

– Nem hiszem, hogy a Némaság lenne Endo fő műve; Japánban a többi regénye hasonló népszerűségnek örvend. Amit olvastam, A Holt-tenger partján (Jézus élete) például nagyon érdekes könyve. Úgy írta meg, hogy egy fejezet Jézusról szól, a rákövetkező pedig egy képzeletbeli lengyel jezsuita testvéréről, aki Tokióban tevékenykedik. Párhuzamosan halad a két történet. A jezsuita kedves, jó ember, de gyenge, szóval nem egy hóstípus. A második világháború alatt hazamegy Lengyelországba, de a németek elfogják és Auschwitzba viszik. Főleg a könyv utolsó jelenete maradt meg bennem. Kétségbeesve, remegve ballag, csoszog a gázkamra felé, s egyszer csak azt látja, hogy mellette ott botorkál a keresztjét hordozó Jézus... Krisztus vállalja a gyengeségeinket. S ez az, ami Endót nagyon megragadta.

Ha jól tudom, a Némaságot egy Tokióban élő jezsuita fordította le először angolra. Ez alapján terjedt el a regény világszerte, ennek köszönhető az ismertsége. És annak is, hogy olyan kérdéseket vet fel, amelyeket mi, keresztények is gyakran felteszünk magunknak: Miért olyan gyöngye az Isten ebben a világban? Miért nem szólal meg? Miért nem lép közbe a vészben? Azt hiszem, mindannyiunk problémája Isten csendje, hallgatása. A Némaság nem jó magyarázat, az angol jobb: Silence. Csend. Isten nem szólal meg. De végül mégis. Akkor, amikor a szenvedő pap rátapos a keresztlen függő Krisztus képére: „Tedd meg! Ne félj! Azért jöttem e világra, hogy megtapossanak!”

– **Mit őriz leginkább a regény gondolataiból, és mit szól a filmhez?**

– A regény és az azt híven követő filmváltozat megrázó művészi alkotás. Olyan mély pszichológiai, sőt teológiai kérdéseket vet fel, amelyek engem is elkísértek egész életemben. Ahogy már említettem: Miért ilyen ez a világ, amilyen? Annak ellenére, hogy egy jó és mindentudó Isten teremtette és vezérli. Miért ilyen sötét, amikor Isten a világosság, és nincs benne semmi sötét? Erre nekem sincs megoldásom, de ahogy Gyökössy Bandi bácsi mondja: Mégis hiszek! Mégis. A hallgatása ellenére bekapaszkodunk Isten misztériumába. Hiszek abban, hogy e nagy világtragédiában, amelyben élünk, végül mégis az igazság, a jóság, az irgalom és a szeretet győzedelmeskedik.

Fotó: Merényi Zita; Silencemovie.com

Pallós Tamás

Egy ember egy magas toronyhoz érkezett. Belépve teljes sötétség fogadta. Ahogy körbetapogatódzott, belebotlott egy csigalépcsőbe. Minthogy kíváncsi volt rá, vajon hová vezet a lépcső, elkezdett felfelé lépkedni, de közben egyre nagyobb nyugtalanság támadt a szívében. Visszanézett hát, és elrémülve látta, hogy azok a lépcsők, amelyeket már maga mögött hagyott, kihullottak és eltűntek. Előtte a fölfelé kanyarodó csigalépcső, melyről fogalma sem volt, hogy hová vezet; mögötte pedig az ásitó óriási fekete üresség... ezért ritka az igazi kereső ...

“Hét dolog van, ami biztosan elpusztít minket: a pénz munka nélkül, a kéj lélek nélkül, a tudás jellem nélkül, a hit áldozat nélkül, a politika elvek nélkül, a tudomány emberiség nélkül, és az üzlet etika nélkül.”
/Mahatma Gandhi/

És szeretem az egyszerű embereket,
Akik nem tudnak az eszmék poharáról,
És tenyérrel isszák a forrás vizét.
Akiknek a szó csak önmagát mondja,
És kurta beszédük igen és nem.
Akik nappal dolgoznak izzadással,
És éjjel egyhuzamban, álom nélkül alszanak,
És nincsen mellékíze fekete kenyereknek,
És nincsen mérge ajkukon a csóknak.
Sohasem láttak szillogizmust
És Pantheont és Parszivált,
De látják nőni a füvet,
És néven szólítják a nyájban a bárányt.
Vasárnap énekes misére mennek
És délután harmonikáznak a kis padon a ház előtt.
Süveget gyúrnek a fergeg elé,
És mosolyognak a májusi esőnek,
Harisnyaszárba gyűjtik a garast,
Szebben halnak meg Sokratesnél,
És emberbimbót úgy teremnek,
Akár a kiskert orgonát.

Sík Sándor: Bölcsek (részlet)

INTERJÚ

“ELŐSZÖR MEG KELL VÉDENED A CSALÁDOD, A KULTÚRÁD, AZ IDENTITÁSOD, ÉS AZUTÁN KELL KINYITNOD AZ AJTÓD”

EXKLUZÍV INTERJÚ HENRI BOULAD
JEZSUITÁVAL

Miért lesz magyar állampolgár 85 évesen egy Egyiptomban élő, szír-olasz származású jezsuita? Hogyan látja Európa és az Egyház jövőjét? Mi készítette, hogy levelet írjon XVI. Benedek után Ferenc pápának is? Mit gondol a migrációs válságról? S nem utolsó sorban: mit üzen nekünk, magyar fiataloknak?

A 777 csapata nevében is hadd gratuláljak a magyar állampolgárságához! Mikor kapja meg hivatalosan?

Nagyon köszönöm! Csütörtökön [március 16-án] kapom meg személyesen Orbán Viktor miniszterelnök úrtól, aki ebédre hívott. Őszintén szólva, nem egyedül, saját magamtól jutott eszembe, hogy kérvényezzem...

Miért? Kitől jött az ötlet?

Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes úr nemrég meglátogatót Alexandriában, hogy felajánlja, a magyar állam szívesen működik együtt velünk. Ekkor kérdezte meg, hogy mire lenne igazán szükségem. Rögtön visszakérdeztem, mi lenne, ha megkaphánám a magyar állampolgárságot?

Miért volt annyira egyértelmű, hogy ezt kéri?

Három oka is volt: Először is nagyon nagyra értékelem Magyarországot helytállását, már ami az európai keresztény értékek védelmét, illetve a migrációs válság kapcsán képviselt álláspontját illeti. Nagyon fontosnak tartok minden olyan megközelítést, ami Európa fizikai és szellemi stabilitásának és identitásának a megőrzését szolgálja. Másodsor, mert sokszor jártam már itt és megszerettem az országot és a magyar embereket. Ma már Európában szinte minden szinten csak negatív jelzők kíséretében beszélnek a kereszténységről, itt viszont sokaknak még megvan a szilárd hite és bátorsága, hogy szembe üssön az árral. Ez az, amit nagyra becsülök bennetek.

Ami a dolog praktikus oldalát illeti, EU-s állampolgárként a munkámat nagyban segíti, ha könnyebben és szabadabban utazhatok bármerre a világban. Az Ön identitása meglehetősen sokszínű: a melkita, bizánci rítusú katolikus egyház tagja [a római katolikus egyházzal teljes egységben lévő, önálló részegyház], emellett jezsuita szerzetes, damaszkuszi szír édesapával, olasz édesanyával úgy, hogy Egyiptomban nőtt fel, otthon pedig franciául beszéltek. S most már magyar állampolgár is! Van valamiféle rangsor?

Az identitás számomra nem a múlthoz, hanem a jövőhöz kapcsolódik. A világban minden mozgásban van. Az egész életünk egy változás, egy folyamat. Azt szoktam mondani, hogy az intelligens ember egyik ismérve, ha képes őszintén változtatni elgondolásain anélkül, hogy szégyenkeznie kellene emiatt. Számomra ilyen a saját identitásom is.

Ön minek vallja magát?

Világpolgárnak tartom magam, talán azért is, mert rengeteget

utaztam életem során és minden új ország, tapasztalás az életem, gondolkodásom részévé vált. Az egy csapda, ha fixen, lezártként tekintünk magunkra – akár a kereszténységünkre is! Ez egy út, amin végig kell menni. Nem az a minden, ha vagyunk valakik, hanem ha válunk valakikké! Például, ha az identitás kérdéséről beszélünk, a globalizáció kapcsán nagyon hamar előjönnek a problémák. Mit jelent európainak, magyaroknak, egyiptominak, vagy akár kereszténynek, muszlimnak lenni?

Pont a globalizáció és a kereszténység kapcsolatáról beszélt március 11-én a Párbeszéd Házában is. Előadásának gerincét a jelenlegi, hibás globalizáció és a jézusi globalizáció összehasonlítása adta. Mit jelentenek ezek és miért tartja rossznak, ami ma globalizáció címszóval a világban történik?

A világ jelenlegi globalizációja egyértelműen rossz, mert magát az identitást akarja eltörölni. Méghozzá gazdasági és pénzügyi okokból. Ezek a nemzetek és országok kárára folytatott játsszák, ahol magát az embert teljesen háttérbe szorítják. Nem számít százerek élete, ha például kórolaj vagy egyéb értékes lelőhelyekről van szó. Ez a folyamat személytelené teszi a világot. Mindezt a demokrácia és az emberi jogok nevében elkövetni pedig nem más, mint hazugság és képmutatás. A szólás szabadsága is addig terjed, amíg beleillesz a liberális narratívába, de ha kilógsz onnan, akkor nem vagy egyenrangú fél. Erre jó példa az iszlamofóbia, mint fogalom használata.

A nyugati világban elfogadhatatlannak tartják, ha valaki az iszlámot kritizálja, és rögtön rásütik az iszlamofób bélyeget. Ezzel szemben sokan minden kontroll nélkül, bátran elmennek a legvégsőkig, ha a kereszténység vagy az Egyház kritizálásáról van szó. Hogy is van ez?

Mit gondol, mik lehetnek a konkrét okai annak, hogy ez így alakult?

A nyugati világot bekebelezte egy ideológia, amitől sajnos maga az Egyház sem maradt érintetlen. Amit ma politikai korrektségnek hívunk, az nem más, mint egy rendszer, amelyben az idegent és a multikulturalizmus dicsőítését emelik magasba. A mögöttes szándék pedig az, hogy az emberek veszítsék el az identitásukat. Ez baj! Hiszen csak úgy tudsz valakivel normális kapcsolatot kialakítani, ha te is önmagad vagy és a másik is önmaga. Ha ez az egyensúly megbillen, már nem beszélhetünk egyenrangú párbeszédéről.

Beszéljünk egy kicsit mindennek fényében az Egyházzal. Hogyan látja, miben kéne változnia ahhoz, hogy megőrizze az eredeti küldetését, hatékonyan jelen tudjon lenni a XXI. században?

Tíz évvel ezelőtt írtam egy hatoldalas levelet XVI. Benedek pápának. Ebben az írásban három reformot sürgetek: teológiát, lelkipásztorit és spirituálisat. Az Egyház jelenleg nagyon mély krízisben van. Miért? Először is, mert még mindig nem vagyunk hajlandóak tudomást venni a saját válságunkról. Alázat! Kérlek titeket, legyen mindenki alázatos! Ugyanakkor sokan még mindig nem értették meg, hogy emellett mit is jelent a modernitás. A modernitás teljes szemléletváltást követel. A papság és a vezetők jó része nem tudja, hogyan alkalmazkodjon ehhez, ami hangsúlyozom, egyáltalán nem egyszerű dolog.

Tudna említeni néhány konkrét példát, mire lenne valószínűleg szükség?

Itt van például a megváltás fogalma. Jézus az ő áldozatával megváltott minket a bűneinktől, a vérét ontotta értünk. Tette mindezt azért, hogy megszabadítson minket az eredeti bűntől. A modern ember mindezt nem érti, mert nem jól magyarázzák neki. Egyiptomtól Franciaországig, a világ minden táján találkozom hitoktatókkal, tanárokkal és nem tudják mindezt érthetően elmondani a kor emberének, nincs meg hozzá az eszköztáruk. Üzeneteink, fogalmaink nem lettek újragondolva, újrafogalmazva. Ez a teológiai reform sürgős! Úgy látom, az Egyház túlságosan fél attól, hogy ennek hatására esetleg szétesik a hit. Márpedig erről szó sincs!

És a többi területen?

Ott van a lelkipásztori aspektus. Régen, ott volt egy pap egy faluban, tegyük fel, száz családdal. Ismerte az embereket és az emberek is ismerték őt. Most mi van száz család helyett? Tízezren, vagy akár még annál is többen tarthatnak egyetlen plébániához. Ez lenne a közösség? Ez lenne a család? Hogy várhatjuk el egy paptól Franciaországban, hogy több tucat templomba járjon misézni és gyóntatni? Képtelenek vagyunk újragondolni egy középkori struktúrát. Hogy lehetséges ez egy ilyen vészhelyzetben? A papi hivatások száma pedig rohamosan csökken. Eközben úgy teszünk, mintha minden rendben lenne. Olyan ez, mint a süllyedő Titanic, amin az emberek még mindig önfelédten táncolnak, holott tudják, mi történik.

Ha Ön szerint tényleg ekkora a baj, mi lenne az első lépés, amit az Egyház tehet, hogy ne süllyedjen tovább a "hajó"?

A betegségből való gyógyulás első feltétele, hogy beismered: beteg vagy. Ezen az úton kéne elindulni, és elkezdni a minél hangosabban beszélni a problémákról...

Előadásában említette, hogy a tíz évvel ezelőtti, XVI. Benedek pápának írt levelét követte nemrég egy Ferenc pápának írt levél – ennek azonban nem tudtam nyomára akadni az interneten...

Nem találhatta meg, mert még nincsenek is fent.

Többesszámban? Hányszor és miért írt a jelenlegi Szentatyának?

Igen, fél éve küldtem el a levelemet franciául, majd egy hónapja másodjára ugyanazt a levelet, immáron spanyolra fordítva. Biztosra akartam menni, hogy tényleg eljut a Szentatyához és megérti a tartalmát. Leírtam neki, hogy rendkívül nagyra tartom, mint pápát, és mint rendtársamat egyaránt. Kifejtettem azonban pár dolgot, amelyben úgy éreztem, nem egyezik a véleményünk. Ilyenek például az iszlámról való megnyilatkozásai. A Szentatya nem érti az iszlámot, mert sose élt muszlim országban és nem tapasztalta annak belső dinamikáit. Arra kérttem, figyeljen jobban azokra, akik ismerik és benne élnek a muszlim világban.

Mi a baj azzal, ahogy Ferenc pápa az iszlámhoz áll?

Mint a legtöbben a nyugati világban, ő is tudományosan közelíti meg a témát. Olyan körök írnak és beszélnek az iszlámmal való párbeszéd módjairól, akik nem ismerik belülről ezt a világot. Ugyanakkor nem nagyon szeretik bevonnai azokat, akik viszont igen. Éppen ezért, amikor például azt tanácsolják az európaiaknak, hogy nyissák meg az ajtóikat a menekültek előtt, nem tudják, mit indítanak el. Az evangéliumra és Jézus tanítására hivatkozva mondanak olyan dolgokat, amik egyszerűen irreálisak. Először meg kell védened a családot, a kultúrát, az identitásod, és aztán kell kinyitnod az ajtót – ahogy ezt a kontinens az eddigi évszázadok során tette. Európa mindig egy nyitott földrész volt, de ebben a helyzetben nem szabad engedni egy invázió jellegű áradatnak, ami a jövőre nézve a teljes destabilizációt jelenti.

De mégis, az iszlám jelen van már valamennyire a kontinensünkön és Európa körül egyaránt. Tudjuk, hogy az autentikus iszlám nem egyenlő az iszlamista szélsőséggel, de főleg az alapján, amiket most mond, nehéz eldönteni: milyen is az iszlám valójában?

Az iszlám esszenciája, hogy politikai és radikális. Ez a két dolog jellemzi legmélyebb gyökereiben. Történetileg kétféle iszlámot különíthetünk el: a mekkait – ez volt a korábbi szakasz – és a medinait. Ez a második modell forrta aztán ki magát véglegesen a X. században. Mindez pedig természetében a fent nevezett két tulajdonságot viseli. Európa és az egyházi vezetés nem akarja tudni, felfogni, megérteni, hogy mi az iszlám. Felépítenek egy számukra kedvező képet és azt állítják ez az "igazi", de ez nem így van. Ne párizsi, berlini, oxfordi professzorokra hallgassatok, hanem azokra a keresztény testvéreitekre, akik korábban muszlimok voltak, azokra, akik muszlim országban élnek!

Talán még több kérdést szült ez a beszélgetés, de sajnos már csak egyre van időnk, ez pedig szóljon a jövőről: Mit üzen a magyar fiataloknak?

Mire érdemes figyelniük, hogy egy ilyen kaotikusnak tűnő világban tudják Istent követni magyarként, európaiként?

Ragaszkodjatok az identitásotokhoz! Ragaszkodjatok az öröksétekhez és a múltatokhoz! Ragaszkodjatok az értékeitekhez és hitetekhez! Legyetek erősek és ne féljete! Bár csupán egy egészen kicsi kisebbség vagytok most, de nem sokára többséggé váltok.

Én magam se félek a jövőtől, mert van hitem és tudom, hogy Krisztus győzött. A történelem fordulópontján élünk, nem tudjuk mi vár ránk, de akik hisznek és remélnek, győzni fognak.

Heltai Péter

NAGYCSÜTÖRTÖK

Nem volt csatlakozás. Hat óra késést jeleztek és a fullatag sötétben hat órát üldögéltem a kocárdi váróteremben nagycsütörtökön. Testem törött volt, és nehéz a lelkem, mint ki sötétben titkos útnak indult, végzetes földön csillagok szavára, sors elől szökve, mégis, szembe sorssal, s finom ideggel érzi messziről nyomán lopódzó ellenségeit. Az ablakon túl mozdonyok zörögtek, a sűrű füst, mint roppant denevérszárny, legyintett arcul. Tompa borzalom fogott el, mély állati félelem. Körülnéztem: szerettem volna néhány szót váltani jó, meghitt emberekkel, de nyirkos éj volt és hideg sötét volt, Péter aludt, János aludt, Jakab aludt, Máté aludt, és mind aludtak... Kövér csöppek indultak homlokomról, és végigcsurogtak gyűrött arcomon.

Dsida Jenő

Uram, közel voltam hozzád,
mégis elszakadtam.
Mevallatták hűségemet,
neved megtagadtam.
Halálodnak harmadnapján
vádolnak a fények,
Halálodnak harmadnapján
sírva hajtok térdet.

Uram, kerestelek téged,
céltalan futottam:
Csak magamig, másokig,
majd sírodig jutottam.
Halálodnak harmadnapján
megszűnik az átok.
Halálodnak harmadnapján
szívem megtalálod.

Uram, taníts hinni benned,
várni új csodára;
Tedd életem hűségessé,
s legyen szavam hála:
Halálodnak harmadnapján
zendülnek a fények,
Halálodnak harmadnapján
én is áldlak téged!

5 DOLOG, AMIT VALÓSZÍNŰLEG ROSSZUL CSINÁLSZ A MISÉN

David Rummelhoff összeírt egy veretes listát arról, milyen dolgokat csinálunk rosszul. Néhány dolgot emeltünk ki ezek közül, de persze várjuk a ti tapasztalataitokat is!

1. Felállva igyekezni az Oltáriszentség vételére, amikor még két percig nem tudsz a padból kijönni

Nem értem, miért csinálod így! Ez a hódolattal térdelés ideje; állni vagy járni egyenesen szükségtelen. A vonulásnak higgadtan kell történnie, nem kell úgy tünnie, mintha rohannál, hogy helyet foglalhass a sorban. Remek dolog, ha izgatott vagy, mert magadhoz veheted az Urat, de lehet ezt rendezetten és türelemmel a sorodra várva is, nem? És az sem árt, ha ezt az időt is imával töltöd.

2. Az átváltoztatás szavainak imádkozása ("Ez az én testem...")

Ki vagy te? Mert ha nem te vagy a miséző pap, tegyél lakatot a szádra, pajtás! Legjobb esetben is helytelen és kissé botrányos, legrosszabb esetben szentséggyalázásak minősülhet; egyértelmű, hogy súlyosan sértő.

3. Nyúlni az ostya vagy a kehely felé

Néha te is úgy említed, mint „elvenni az Oltáriszentséget”? Na hát ez nem menő. A tisztelet a meghajlással kezdődik, és olyan viselkedéssel folytatódik, ami kifejezi, hogy érted: ennek a kapcsolatnak te a fogadó végén állsz. Mi semmit nem veszünk el Istentől, de jóakarataból mindig részesülünk. Hidd el nekem, ha a papnak lenne harmadik keze, arra használná, hogy a mohó kis mancsaidat arrébb tolja veled.

4. Fintorogni a zajos gyerekekre (vagy szüleikre)

Tény, hogy a gyerekeim néha zajosak. Négy évesek vagy annál fiatalabbak; akkor lennék bajban, ha egy órát nyugodtan ülve és csendben töltenének el. Mivel a gyermekeknek (a keresztelek által) egyenlő joguk van a misén jelen lenni a felnőttekkel, és mivel a mise alatt a gyerekekkel nem veszekedők és őket csendre nem intők nem kapnak annyi szimpátiát, mint azok, akik megteszik, javasolnám, hogy adj hálát Istennek a kis rosszcsontokért, és a szüleikért, akik valóban a hitben akarják nevelni őket.

5. Végig hátul ülni

Valamiről nem tudok? Megtervezett menekülő útvonalra van szükségem? Kérlek, menj előre; csatlakozz a közösséghez, ha csak nem vagy hihetetlenül fertőző. De miért szoknál hozzá, hogy két méterre ülsz a legközelebbi embertől?

Fordította: Gyarmati Szilvia

Újjászületés

Annai lenyűgöző dolog van a világon, de a fény az egyik, amivel nem tudok betelni. Elég egy kis napsütés, árnyékok, tükröződés, szivárvány, egyéb fényjátékok és mintha kicserelek volna.

Érdekes, hogy pont úgy működünk, mint az évszakok. Tavasszal mintha minden ember virágzana. Mintha kicsit a sötétségből a fény felé kezdenék végre tapogatózni és kinyílna a szemünk. Valahogy ezzel a hasonlattal tudnám megfogalmazni, mit jelent számomra a húsvétra való ráhangolódás. Időnként nehéz felfogni és elfogadni, hogy a fájdalom és szenvedés után valami új következik.

"Mikor egy ajtó bezárul - Isten kinyit egy sokkal szebbet." - írja Pawelcze Rozália, ismertebb nevén Pálos Rozita.

Ma a vasárnapi szentmise előtt volt egy nagyon szép gyónási élményem is. Azt mondta az atya, hogy "...tudom, hogy képes vagy rá, hogy egyre jobb légy."

A fény nekem egyúttal ezt a "jobbá lenni"-t, vagy megújulást is jelenti. Azt szeretem a hitemben - sok más dologgal együtt -, hogy a fény felé fordulunk és a feltámadásban hiszünk. Az örök életben.

Írta: Urbán Orsolya

Ötös találat

A kis budai lottózóban mellém telepedett egy férfi. Ápolatlan benyomást keltett. Lehámozta kezéről a kesztyűt, fekete, kopottas kucsmáját az ölébe rejtette és szuszogott. A hideg rózsát rajzolt az orra köré. Időbe telt, amíg megébredett ujjával írószerszámot bányászott elő, maga elé vette a szelvényt, és hosszas gondolkodás után beikszelte a hetest. Volt benne valami az olyan emberek tekintetéből, akik egyre mélyebbre ássák maguk körül a gödröt.

- Kegyetlen idő – nyikorogtam, emberszeretettel csiholva ki magamból, de a szomszédom rám sem hederített. El volt foglalva a szelvényvel, amelyen másodjára megjelölte a 32-est. Darab ideig szuszogott, hátradőlt a széken, aztán kipécézte a papíron a 47-est. Megint a már megtapasztalt mozdulatsor: hátradőlt, összeráncolta a szemöldökét, majd tovább rajzolt, és – ha emlékezetem nem csal – beikszelte a 82-est és a 87-est.

- Megmelegedett? – erősködtem a beszéddel, de az én emberem azt sem felelte rá, hogy bű vagy bá, ezért aztán jobbnak láttam a magam dolgával törődni. Jöttek-mentek az emberek a lottózóban, arcukon a remény csillagporával – ő maradt. Egy váratlan pillanatban aztán ismét a szelvény fölé meredt és hatodik számnak jelölte az 1-est. Ezután sebesen szaladt a keze és további három számra véste rá az ikszet. És mint az az ember, akinek már kevés futja az idejéből, meg sem állt addig, amíg a kilencven számon nem állt ott a kézjegye! Ebben a pillanatban földöntúli mosoly jelent meg az arcán, akit most már többen bámultak, anélkül, hogy szóltak volna hozzá. A következő percben emberünk felállt, odament a pénztárhoz, és az ablakon át benyújtotta a „telitalálatos” szelvényt. A pénztárosnő elvette a kezéből, matazott valamit a szelvényvel, majd közölte, hogy elküldi az égieknek, és útjára bocsátotta a férfit, aki ezután se szó, se beszéd, kibotorkált a helyiségből.

A pénztáros kisasszonytól később megtudtam, hogy néhány éve egy autoállat elütötte a közeli kereszteződésben a férfi kisfiát, és a gyerek halála óta e számkivetett bárány egyetlen szelvényen valamennyi számot beikszeli, és úgy távozik, mint aki megnyerte az ötöst. És a témérdek pénzzel majd hírt visz odaát a fiának...

Mostanában azonban nem látták. Egyesek tudni vélik, hogy megsajnálják az angyalok és felrepítették az égbe őt is, ahol Szent Péternek éppen szüksége volt valakire, aki járatos a számok tengerében. Móra múzeumigazgató úrnak igaza van: a földet az éggel nem Jákob lajtorjája köti össze, hanem a jajszó.

Kő András

Egy csepp közélet

Duchamp Európája

A fölfedezések kora óta, amikor egyáltalán érintkezésbe léptek és tudomást szereztek egymásról a Föld népei, Európa rögtön a bolygó ura lett. Ez természetesen bonyolult áttételeken keresztül érvényesült, hiszen a portugálok és a spanyolok, majd az angolok és más hajósnepek gyarmatszerzései, a beháborúk állandóan változtatták az erőviszonyokat.

Míndeközben a kereszt jelét viselő Európa óriási veszteségeket szenvedett. Világszerte erkölcsieket, hisz a kereszt alatt mindenütt rabló gyarmatosítóként lépett föl. Ugyanakkor elpusztultak a dél-európai és közel-keleti keresztény kultúrák és országok.

Bizánc előbb területeit veszítette el, majd összeomlott. 1541, Buda cseles elfoglalása után, Magyarország zöme is muszlim iga alá került. Hajszálra ez folyik ma Nyugat-Európában... Óriási változást jelentett a reformáció, más szóval a korábban egységes nyugati keresztény szellemiség fölbomlása, majd a részek szembefordulása: vallásháborúk. Ugyanakkor – mintegy mellékesen – megtörtént a kamat legalizálása, más szóval a Pénz trónra ültetése, és ezzel Gazdaságkor kibontakozása és Európának az immár önnemző pénz általi bekebelezése. Ez persze akkoriban sem nem mondatott ki: sutyiban lett az újvilágrend alapja. Mi is? Egy kitaláció? A valótlanból gyúrt kamat? De csitt! Ezt nem mindenki értheti...

A Kősziklára épített kereszténység népei lassan, de biztosan szellemtelenedtek. Koronatanunk a művészet, ami akkor is igazat mond, amikor rabszolga a hazugságyárban.

A Nagy Reforman első lépése volt az ún. renaissance. Mi született újjá? A nyilvánosság számára az antik szellem, kultúra, tudomány és művészet – valójában az újkor szellemi ürességét leplező elterelő kulturális hadművelet zajlott. Mélyére a legnagyobb kortársak sem láttak le.

Pár éve a vatikáni teremőrök eltűrték,

hogy nyomorék-ként egy délelőttöt tölthessenek feleséggel a Sixtusi Kápolnában. Meg akartam győződni arról, hogy: valóban igaz-e, ami igaz? Amit fényképeken már százszor láttam: tényleg azonos-e a test-karaktere az Atyának és a Fiúnak, az ördögnek, a prófétáknak meg a kárhazottaknak, egyszóval mindenkinek? II. Gyula pápa (1503-1513) valóban szellem nélküli, egyenszabású testi világot teremtett Michelangeloval? Dávid, a Pieta és más szent élmények kiválasztott látója mintegy a reánk várót festette a sixtusi falakra? Az európai ember el fogja veszteni személyiségét? Csapongó, divatszél űzte fityfirittyé aszík. Tesztét kigyúrhatja, de lelke, értelme, hite mind elsorvad, akár az államalkotó rovaroké...

Mihály arkangyal hadosztályszám vetett be művészeket: megjelent a színház, az opera, a balett, a regény, a film, a vers, ámde Shakespeare, Dosztojevszkij, Csontváry, Weöres, Fellini és társaik örülhetnek, ha manapság színész-

adalékok lehetnek az izmusgyárak betonkeverőiben...

A reneszánsz még csak kacérkodott a pokollal, ám az ellenreformáció művésze, a barokk, már tüvöltve hirdette, hogy Isten is rút, ezért kell szobrát csicsázni, arannyal kenni...

A művészet, a családi élet, a munka, az ünnep istentisztelet-jellege megszűnt. A Czuczor-Fogarasi szerint: „Minthogy az (...) ünnepek lelki üdvünk előmozdítása, üdvös cselekedetek gyakorlása végett rendeltettek: innen legokszérűbbnek látszik, hogy az ünnep az üd és nap elemekből van öszvetéve. A székelyeknél: innap, innapol (Kriza J.) A régieknél az id igen gyakran található. „Nagy jeles innepeken, mint husvét napján.“ Peer, cod. 110. 1. „Közel vala paska, zsidóknak idnepek napja.“ Döbrentei cod. 311. 1. üdnap; üdös nap.“

A gazdaságkori fordulat során eltűnt az európai ünnepek kétharmada, maradtak a vásár/vásár/napok, egy-két politikai ünnep, meg a főünnepek egy-egy napja. Ezen idők lényege, szent-nap volta mára feledésbe merült. Az üdvtver füstbe ment? A múlt században új jelzővel be-

jött a szabad szombat... Az lett szabad, nem az ember, akiért vó'na! Nincsen többé szent idő, szent cselekmény, senki sem érezheti magát megszenteltnek. A régi embert a Szent gyűjtötte össze az ünnepre, a szent napra. Vagy éppen he-tekre. Ezért a Karácsony hajdan Vízkeresztig tartott és a Húsvétot negyven napi szent idő, a Nagyböjt előzte meg, s a Föltámadás utáni ünnepszakaszk csak egy héttel később, Fehérvasárnap zárult. A vallási korszak utáni hatalmak nem csupán a korábbi egyházi javakat mar-ták el: az embereket, a lelkeket és az idejüket is. Ahogy ezek magányosodtak, mi úgy magányosodtunk. Lám, mire képes a magyarban egy betű!

A demokrácia, a közösségi társadalom helyett versenytársadalom keletkezett. Mindenki küzd mindenkivel. Mi, emberek, dolgok lettünk, munkaerő-árúk, fogyasztók, amiket sikereik minősítenek, mégpedig Gazdaságkor kijelölte versenypályákon.

Hajdan művészetünk különböztetett meg összes lénytársunktól. Ennek vége. Általánosítható jelképünk legyen Mar-

cel Duchamp vécécsészéjének (1917) irodalmi, zenei, festői stb. megéneklése. A művészeti piac pezseg. Az elmélet-írók óránként ezer új budiológiát termelnek, a közönség tolong a Képcsarnokok kapujában, s nyomja kifele a gyöngébbekből az avított tegnapi anyagokat. Az Akadémiák és a világlapok alig győzik fölkenni az ügyeletes zseniket. Micsoda pofátlanság e

csoda-helyzetet atomizáltságnak hívni? Hisz lám, ma már minden művészet és mindenki művész, aki tükrébe hány! Szétesésnek nevezni a fejlődést? Vakságnak az éleslátást? Nem ismerni föl a jövő útját, a korszakos bölcsességet a fiúk meg a lányok összetévesztésében? Elmeroggyanásnak tartani az Európa elfoglalására küldött iszlám erők behívását? Bizalmatlankodni választhatatlan bírálóból álló választott bíróságok iránt? Kétségbe vonni szemkilövető politikusok és pártok demokratikus voltát, s bírálni nagybani sikkasztásaikat? Milliőtanú van rá, hogy ők nem Pityi Pál szemét lövették ki, hanem akárkiét! Az ő szemükben senkinek a szeme nem lehet kivétel, ahogy a Kolontár-környékére eresztődött vörösiszap sem válogatott áldozatai között! Aki ezernyi lecke után sem tudja, mi fán terem a szocialista demokratizmus, tőlük megtanulhatja.

Czákó Gábor

Hittanos táborunk 2017-ben

a Börzsönyben lesz.

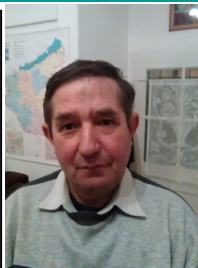
(Nagybörzsöny a táborhelyünk!)

Lányok tábora: Nagybörzsöny, 2017. júl. 10-15.

Fiúk tábora: Nagybörzsöny, 2017. júl. 17-22.

Kerettörténetünk Rudyard Kipling: KIM c. regénye

Mivel a tábor során Felvidéken is megfordulunk, a személyi igazolvány elengedhetetlen lesz! Jelentkezni indulásig lehet!

Akik nap mint nap segítenek

Gergely István vagyok, 1951-ben születtem. Gyerekkoromat Nagyálláson töltöttem, ahonnan gyalog jártam be Mikébe a vasárnapi szentmisére ministrálni. 1970-ben beköltöztünk Mikébe, ahol édesapám Egyházközségi képviselő volt. 1979 őszén költöztünk Nagyatádra. Két gyermekem és három unokám van.

Megtiszteltetésnek érzem, hogy 2000 óta az Egyházközségi képviselő testület tagja lehetek. 2004-2010 között gondnok voltam a kolostorban. Társadalmi munkákat szívesen vállalok, ahol tudok a jövőben is szívesen segítek.

HÚSVÉTI SZERTARTÁSREND

ÁPR. 10. Nagyhétfő	De. 8.00 Tarany, gyónás
ÁPR. 10. Nagyhétfő	De. 11.00 Ötvöskőny, gyónás
ÁPR. 13. Nagycsütörtök	14.00 Próba 18.00 Szertartás
ÁPR. 14. Nagypéntek	10.00 Próba 18.00 Szertartás
ÁPR. 15. Nagyszombat	8.00-20.00 Szent sír látogatás, Tarany:
ÁPR. 16. Húsvétvasárnap	5.00 Vigília, 1/2 9 Tarany, 10.00 és
ÁPR. 17. Húsvéthétfő	1/2 9 ó. Tarany, 10.00 és 18.00 ünnepi
ÁPR. 18-19.	Szertartások nem lesznek a templom-

Kenuzás az Ipolyon

Strandolások Párkányon, a Felvidéken!

A LOMBFA-LU MEGTEKINTÉSE

Játék, ének, függőhíd Katalin-pusztán

Drégelypalánk vára, Csóványos—csúcshódítás

Nem hittanosok is jöhetnek!

Ez nagyon tuti, én ott leszek!

Szülői értekezlet időpontja:

Május 26. péntek, du. 6 óra, P. Hajnal Zénó terem

Keresztút

Megjelenik minden hónap utolsó vasárnapján

Elérhetőségek ; e-mail: atad.plebania@hotmail.com

Hivatalos honlap: nagyatadi.plebania.hu

Hivatali idő a plébánián: hétfőtől péntekig de. 8-11 óra között. Telefon: (82) 351-672 vagy 30/4976520